

395

30

febrer
1993

La Muntanyola

de Barcelona

Una quaresma de cinquanta-dues setmanes?

Per favor... no siguem seriosos!

Margarita Rivièrè, entre el periodisme i la moda

Parlem de tolerància

El Casal d'Avis Pati Llimona amb el Tercer Món

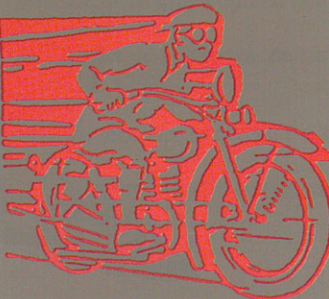

Gitanos i Rumba al Raval

La ronda de Dalt al seu pas per Nou Barris

Ara, als Arxius Municipals tot és més fàcil de trobar

Nova edició de l'avançament d'actes a la ciutat

el

^{JPC}
tricorn

24 febrer 25 abril 1993

Museu Picasso Montcada, 15-19

PICASSO

President:
Guerau Ruiz Pena

Consell Assessor:
Francisco Longo, Ferran Mascarell,
Josep M. Figueras, Manuel de Forn,
Manuel Tuñi, Enric Casas,
Angela Vinent, Carme Turró,
Manuel Villalante, Manel Blasco.

Director:
Toni Puig

Coordinació:
Irene Pagès

Adjunta a Redacció:
Dolors Pinart

Edita:
Regidoria de Presidència
Ajuntament de Barcelona

**Autoedició, fotomecànica
i impressió:**
Impremta Municipal. Exp.9234287
Dipòsit legal: B. 14.742-1990

Disseny gràfic:
Ferran Cartes/Montse Plass

Maquetació:
Impremta Municipal. Beatriz González

Fotografia:
Jaume Soler. F. Ontañón.
Oficina Tècnica d'Imatge, fotògrafs:
Antonio Lajusticia, Rafael Escudé.

Col·laboren en aquest número:
Ramon Alberch, Jordi Bulbena,
M.Carme Farré, J.Pablo Jaroslavsky,
Carme Martínez, José Novoa,
Jordi Pablo, Paco Pérez, Picanyol,
Mariona Ribalta, Conxa Rodà,
Ignasi Soler, Lina Ubero.

A la secció Debat Obert:
Anna Abella, Xavier Bobi,
Antoni Camps, Marta Clari,
Jaume Lluís Claverol,
Antonio Fernández, Pep García,
Miquel Lumbierres, Mercè Mestres,
M.Teresa Ocaña, Paco Pérez,
Jordi Reynés.

Adreça:
Plaça de Sant Jaume,
Regidoria de Presidència.
08002 - Barcelona
Tel. 402 70 00

Sumari

Ganyotes	Una quaresma de cinquanta-dues setmanes?	4
Editorial	Parlem de tolerància. Tothom en parla, però, ¿realment som tolerants?	5
Fets i projectes	Coses que s'han de saber.	6
Des de la ciutat	Per favor!.. no siguem seriosos. Carnaval a la Barcelona de finals de segle.	8
Els quatre cantons	Nova edició de l'avançament d'actes a la ciutat. Milers d'actes a la ciutat, que ja podeu conèixer amb pèls i senyals.	9
	GASI, un camí a la solidaritat. Alguns treballadors municipals troben com concretar la solidaritat.	10
	Nova Agenda Cultural de Barcelona. Ara, còmodament, en un diari de la ciutat.	11
	8 de març, la presència de les dones. Març, un mes per posar l'accent en les dones.	12
Entrevista	Margarita Rivièrre, entre el periodisme i la moda. Pensar sobre la moda també és pensar l'actualitat.	17
Ajuntament endins	El Casal d'Avis Pati Llimona amb el Tercer Món. El çor gran de Barcelona obert als problemes del món.	21
Dossier	Ara, als Arxius Municipals tot és més fàcil de trobar. Els documents públics es guarden perquè tothom hi pugui accedir amb facilitat.	D/233
Reportatge	Gitanos i Rumba al Raval. Una experiència de multiculturalitat al Raval.	23
La ciutat que construïm	La ronda de Dalt al seu pas per Nou Barris. Va suscitar problemes, però s'han arribat a solucionar molt bé.	28
Debat obert	Com estem de cultura a Barcelona? Bé, però molts opinen que podríem estar millor.	32
Amanida de notícies	Coses de Districtes, de ciutadans...	36
Taula de joc	Per escalfar la revista i la lectura.	40
Agenda	Almenys s'ha de participar en sis activitats de les que us proposa.	42

Una quaresma de cinquanta-dues setmanes?

Parlem de tolerància

OTI

OTI

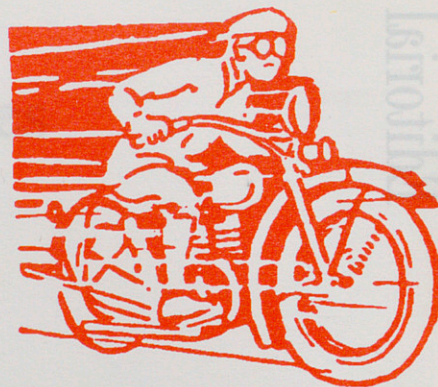
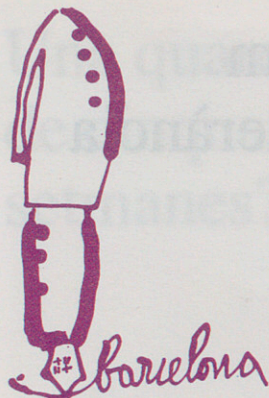
Potser la primera reacció d'algú serà que, de tolerància, no se n'ha de parlar, que, el que cal, és exercir-la. I és cert. El problema és que tots ens pensem que ja en som, de tolerants. L'intolerant és sempre l'altre: nosaltres, sí som d'allò més benèvolts.

És per això que cal parlar de tolerància. Perquè, parlant-ne, potser n'anirem descobrint les facetes, les implicacions. I anirem veient que potser la nostra liberalitat és més teòrica que real. Que és molt fàcil dir —i pensar— que no som racistes ni xenòfobs, que no discriminem els minusvàlids, que no menyspreem la gent amb una orientació sexual diferent de la nostra, que homes i dones ens tractem com a iguals. Però, l'exercici pràctic d'aquestes actituds no és tan fàcil. I, sovint, o bé no ens adonem del nostre comportament o bé vivim molt lluny de situacions concretes que ens permetin veure la nostra reacció real. Realment, som tan tolerants com ens pensem?

Parlem-ne, doncs, de tolerància. Parlem-ne i pensem-hi i discutim-ho amb els amics, i fixem-nos en els nostres comportaments pràctics. Analitzem si ens funcionen prejudicis i implícits dels quals ni tan sols en som conscients, però que operen. I, sobretot, estiguem atents al moment en què la tolerància no ens demani simplement «deixar fer a cadascú el que vulgui», sinó una acció decidida per a la seva defensa.

Perquè tolerància és convivència i civilitat i, aquests, són elements que cal construir i defensar, que demanen més que el simple «que cadascú faci el que vulgui». Que en un cert moment poden voler dir renunciar a una mica del nostre temps, del nostre benestar, de la nostra tranquil·litat. Sabrem ser activament tolerants?

Avui està de moda parlar de tolerància social. Manifestacions contra el racisme, campanyes com ara «Democràcia és igualtat», jornades, articles... És bo que així sigui. No ho deixem, però, «passar de moda»: convertim-ho en una pràctica arrelada als nostres costums, en la nostra vida de cada dia i, fins i tot, en els aspectes més trivials i aparentment secundaris. Incorporem-ho al nostre patrimoni personal i col·lectiu. Fem de la tolerància una manera permanent de viure i de construir la nostra col·lectivitat. ■

No sigueu tímids, escriviu-nos!

De vegades tenim la sensació que, en aquesta casa, hi ha una muralla invisible d'incomunicació. Per absurda, cal enderrocar-la.

Ens explicarem. A La MUNICIPAL ens adrecem, cada mes, a tots els periodistes dels Districtes i als qui s'ocupen dels Àmbits. Els periodistes estan molt ben informats dels projectes "notícia", però no tenen massa informació —perquè no és la seva feina— d'aquells serveis que es renoven, que es remodelen o que es volen posar en marxa.

Aquestes notícies són importantsíssimes. Perquè demostren que la casa busca qualitat en els serveis que ofereix. Confirmen que els treballadors municipals volen uns serveis comunicatius i ben produïts.

Això no és notícia als mitjans de comunicació de la ciutat. Però és "la notícia" a La MUNICIPAL, que és un instrument de comunicació —amb la voluntat indiscutible de positivitat organitzativa—, un instrument per fer conèixer a tots els treballadors municipals com es treballa des de l'anonimat esplèndid d'un servei.

Així, doncs, feu-nos saber què feu. I, de debò, ho farem circular des de les nostres pàgines.

Només cal que us cenyiu a les seccions i que conserveu el to informatiu.

Mitjans de comunicació i problemàtica social

És una sensació compartida entre els professionals del treball social i els responsables de les polítiques socials que el reflex dels problemes socials als mitjans de comunicació és, habitualment, escàs i freqüentment esbiaixat per a l'espectacularització de la notícia.

Podem constatar també que la població, a causa del coneixement insuficient que té dels problemes socials, de vegades mostra actituds insolidàries, i fins i tot hostils, envers les estratègies dels poders públics per resoldre o pal·liar alguns d'aquests problemes.

Creiem que és desitjable aconseguir que els professionals de la comunicació —mitjancers importants per a la formació de conceptes i actituds— assumeixin altres interessos socials i no tan sols l'interès immediat de la notícia, intentant fer compatible la rendibilitat periodística amb la rendibilitat social.

Amb la finalitat de reconèixer, promocionar i divulgar una informació i un tractament millor dels problemes socials a la ciutat, el Consell Municipal de Benestar Social ha acordat instituir el premi «Comunicació i Benestar Social» que es convocarà anualment en les modalitats de premsa, ràdio i televisió. Així, el Consell Municipal de Benestar Social, en sessió plenària de juliol del 1992, va aprovar la creació del «Premi Comunicació i Benestar Social» per promocionar i incentivar una millor informació i tractament dels problemes socials als mitjans de comunicació.

Projecte «Moto-Moto»

Al Districte de Sants-Montjuïc s'està duent a terme una experiència força interessant de cara als adolescents que no estudien i que encara no poden accedir al món laboral: el projecte «Moto-Moto». Aquest projecte s'adreça als joves desescolaritzats de catorze a setze anys del barri del Poble Sec.

El projecte sorgeix d'un estudi previ dut a terme pels educadors de carrer que van constatar que hi havia joves que no havien acabat els estudis primaris i que tenien hàbits poc estructurats.

Es va valorar la idea de donar a aquests joves l'oportunitat d'ocupar les seves hores en alguna cosa que els reportés un benefici, encara que no econòmic, i oferir-los, alhora, una instrucció complementària que els facilités poder accedir després a altres cursos de formació.

La iniciativa es va concretar en un taller mecànic de motos que, si bé no n'aporta una titulació reglada, sí que proporciona l'experiència necessària per poder trobar una feina. A més, també s'ofereix una educació compensatòria que ha possibilitat que alguns d'aquests joves ja hagin obtingut el Graduat Escolar.

Els formadors es van aconseguir a través de l'Associació Atzar d'ajut als refugiats, la qual va recomanar uns mecànics de motos de nacionalitat iraní que tenien una formació tècnica i humana molt notable. Aquestes persones fan d'educadors a més de mecànics.

L'activitat es desenvolupa al taller «Solo Moto» del carrer Poeta Cabanyes 17 i amb horari de tarda.

«Els fills no es divorcien»

Entre les situacions que suposen un factor d'estrés, les separacions i els divorcis ocupen un lloc molt important. Separar-se no és sempre un drama, però és cert que moltes separacions tenen un curs i un desenllaç difícils.

Aquestes situacions, a part de les dues persones directament implicades en el procés afecta molt els fills que, moltes vegades, es poden veure forçats a establir aliances en favor d'un dels pares i en detriment de l'altre.

També és un fet clar que el marc jurídic és, en general, insuficient per resoldre el tema de les separacions familiars i, sobretot, en el tema de la custòdia dels fills. La introducció dels Jutges de Família i els serveis de Mediació Familiar intenten donar resposta a aquest fet. Altres professionals com els assistents socials o els psicòlegs intenten ajudar els pares, complementàriament a l'acció judicial, a trobar una solució més harmoniosa al trencament.

En aquest context, el Centre de Serveis Socials Sarrià ha posat en marxa el projecte «Els Fills no es Divorcien». Aquest projecte inclou tres xerrades introductòries entorn del tema fetes per especialistes i que permeten abordar-lo des de distintes perspectives. Aquestes xerrades introdueixen al Treball Grupal, amb persones que han passat o que estan passant per un procés de separació, a fi de poder expressar, escoltar i elaborar les seves vivències.

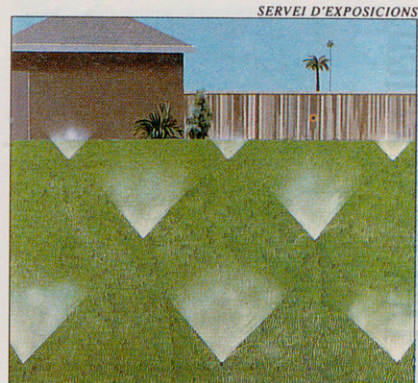
S. SANSUÁN

Homenatge al pintor Joan Barbeta

Al Centre Cívic de la Casa Elizalde, i fins a finals de febrer, hi ha una exposició-homenatge al pintor Joan Barbeta que aplega trenta-nou olis sobre tela i alguns dibuixos.

Joan Barbeta va ser professor de l'Escola de Llotja i, alhora, durant molt de temps, director del Museu d'Art de Barcelona. Perquè respectava molt el seu treball de funcionari municipal, mai no va voler treure a la llum les seves obres. Ha estat després de la seva mort, el març del 1990, que la família va pensar exposar les pintures i els dibuixos que es guardaven a l'estudi del pintor i a la seva pròpia casa. El resultat és aquesta exposició, coordinada per Joan Amoedo, ex-conservador del Museu d'Art Modern, ara jubilat, amb la col·laboració d'altres companys de Barbeta vinculats a museus municipals i a l'Escola de Llotja.

El conjunt de paisatges, interiors i figures que es mostren a la Casa Elizalde palesen una pintura que s'ha comparat a la de Nonell o a la de Corot. Una pintura, com ha escrit Josep M. Garrut de la Reial Acadèmia de Belles Arts en parlar de Barbeta, que està dins del post-impressionisme equilibrat i raonat, que el fa interessant dins del solc que ha marcat la plàstica catalana entre el primer i segon quart de segle i fins arribar més enllà.

SERVEI D'EXPOSICIONS

David Hockney a la Virreina

A l'Espai 2 del Palau de la Virreina es pot veure, fins al 28 de febrer, l'exposició David Hockney, una mostra que recull una retrospectiva d'aquest artista anglès, que viu a Califòrnia des del 1979.

L'exposició, organitzada amb la col·laboració de la *Fundación Juan March*, consta de setanta-tres obres entre les que destaquen les sèries de piscines, gespa, retrats dels seus pares, els gravats que va fer Hockney com a homenatge a Picasso, així com els seus «collages» fotogràfics i els experiments tècnics en el camp de la fotografia, el fax i l'ordinador.

Les obres que s'exposen procedeixen de diversos museus i institucions com la Tate Gallery de Londres o el Metropolitan Museum of Art de Nova York entre d'altres.

David Hockney és un artista identificat amb la «way of live» hedonista i alegre que s'acostuma a associar amb el sud de Califòrnia, més concretament amb Los Angeles. Els paisatges assolats, les piscines, els nedadors, la gespa acuradament regada, les palmeres i l'arquitectura són motius que identifiquen les seves obres.

Jordi Pablo és un expert en la festa. Un expert que l'ha seguida en tot el seu cicle de represa democràtica a la ciutat. I l'ha impulsada amb un to poètic, que és el que convé a les festes de la civilitat.

Carnaval a Barcelona —explica— no ha mort. Però caldrà potenciar algunes qüestions perquè la seva vida sigui, pel febrer, la possibilitat d'una vida al revés.

Qui s'hi apunta?

Per favor!.. no siguem seriosos

Del 1980 ençà, Carnaval a Barcelona ho ha tingut difícil. L'Emprenyat, aquell senyor granític i acomplexat, poc amic del soroll i amant de l'ordre, ho tenia clar: això és cosa d'altres temps,... no hi ha ambient,... ara no té raó de ser,... Carnaval genera violència. Durant una dècada s'han imposat els arguments negatius.

El Carnaval als Mercats Municipals i la Gimcana de la Mercè, però, són indicis recents que Carnaval a la metròpoli no és del tot enterrat. Tanmateix, en cadascuna de les humils pervivències i gestos d'espontaneïtat de Carnaval hi ha un mateix crit col·lectiu de salut cívica, que surt de l'estómac i que, uns dies l'any, amb tota l'energia vital, es converteix en un clam: Per favor!.. no siguem seriosos.

Carnaval mai no es podrà «organitzar» com si d'un espectacle es tractés. Difícilment podrà contractar mai «les millors agències de publicitat» perquè, a cop de talonari, li projectin la cerimònia d'arribada. Seria càndid, però, creure que Carnaval, a finals de segle, pot existir solament a partir de les iniciatives privades. De Carnaval, malament se'n pot treure un guany polític directe, però, si desapareix, alguna cosa es craquela. La influència de l'administració a Carnaval ha de ser, en tot cas, un exercici subtil, substanciós, intencionat. A Barcelona, l'assignatura del civisme de Carnaval no l'hem aprovada del tot encara. La descentralització de les festes en general, i del Carnaval en particular, ha estat un parany. Les Festes, més o menys inconscientment i amb l'excepció de la Mercè, no han augmentat de qualitat, més aviat s'han suburbialitzat.

La construcció d'una cultura diferent, a partir del concepte de

Temps Cíclic, és un dels reptes més apassionants que tenim en el futur immediat. La «cultura culta», esgotada de models, encarcarada en els «valors eterns» de les especialitats, viu de la inèrcia. L'efímer imaginari és salut, museus d'art, cementiris. D'altra banda, i enfront d'unes emergents indústries colonitzadores de l'oci, el remei té el mateix color. Enfront del temps de festa, liofilitzat i desnaturalitzat, dels parcs d'atraccions americans a Europa, la Mediterrània només pot contraposar el cicle efímer de l'imaginari col·lectiu: la Festa. Carnaval és el paradigma del Temps Cíclic, d'un temps cíclic misteriosament lunar, d'una festa mòbil que cada any desapareix, però que cada any reneix.

Excepcionalment, els darrers anys, Carnaval ha crescut en els Mercats Municipals. Els primers símptomes: a mitjan anys vuitanta al barri de la Florida de l'Hospitalet del Llobregat i al de la Lliberta al Districte de Gràcia. El corn de l'abundor, pròxim per la presència de fruites, verdures, carn i peix, en deu ser la inspiració. El peix no és aquí matèria de Quaresma, sinó «vegin com belluga» o «barat i viu, xata». El Mercat expressa a Carnaval una diversitat humana que, difícilment, tenen el supermercat o el gran magatzem, els seus cosins indiferents i tibats. Si no és que, algun dia lluminós, el gran magatzem també es posi a ser competitiu en aquest terreny, més enllà del comerç, per a més glòria de Carnaval.

La Mercè és l'excepció positiva en l'evolució del calendari festiu de Barcelona. Però, a més, la Gimcana de la Mercè és un encert més enllà de la pròpia celebració. Demuestra que allò que semblava impossible: la presència espontà-

"El Carnaval als Mercats Municipals i la Gimcana de la Mercè són indicis recents que Carnaval a la metròpoli no és del tot enterrat."

nia de la Festa a tots els racons de la ciutat simultàniament. La imaginació, expressada en la transformació de l'automòbil propi, i la nombrosa participació, contradiuen la idea generalitzada que l'esperit de Carnaval és mort. Lluny de l'intent dels anys cinquanta i seixanta de regenerar la Rua de Carnaval amb una gran «Cavalcada de Barcelona», la Gimcana tampoc no es produeix en temps propi. Traslladar-la o reproduir-la en el temps i en l'espai veritables, al país de Xauxa i en època de Carnaval, significaria una normalització del Temps Cíclic. O és que Carnaval fa por? La Mercè i Carnaval són equidistants en el calendari festiu, les dues en època de traspàs estacional i, per tant, en posició de contrapunt.

Carnaval pot esdevenir, també, un bon pretext perquè els voluntaris olímpics retrobin, s'integrin i regenerin un altre voluntariat cívic de Barcelona, més andònim i menys cobejat però fonamental: el voluntariat de la festa.

Mentrestant caldrà mirar amb detenció, un any més, l'horitzó de la mar, a veure si allà, a la llunyania, s'aconsegueix copsar, per fi, aquell món al revés que, segons diuen, es troba aquests dies de febrer més a prop de les platges de Barcelona. Aquell país de Xauxa, on els ous treuen pollastres rostits, on les perdius corren a vols, però ja guisades amb cols i portant un plat dessota per no perdre'n una gota, on les mantanyes es fan de pinyó i ametlla crocant i els rius de tot el país són dues parts d'aigua i una d'anís...

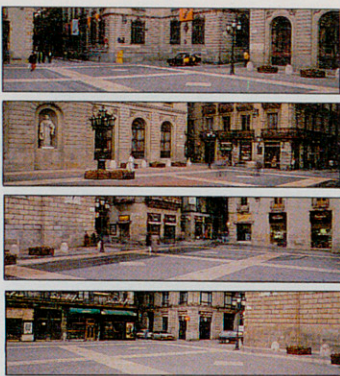
És clar, això és qüestió de fe..., de principis.

Jordi Pablo

"Enfront del temps de festa, liofilitzat i desnaturalitzat, dels parcs d'atraccions americans a Europa, la Mediterrània només pot contraposar el cicle efímer de l'imaginari col·lectiu: la Festa."

Els Mercats Municipals són l'ànima dinàmica del Carnaval públic.

Nova edició de l'avançament d'actes a la ciutat

Amb el nou any ha sortit a la llum la quarta edició de l'Avançament d'Actes que edita la Direcció de Serveis d'Informació de l'Ajuntament. Aquesta publicació pretén fer un repàs exhaustiu dels principals actes que tindran lloc durant l'any 1993. Les fires i els salons, els congressos i els seminaris, les actuacions musicals, les exposicions, els premis i els ajuts, les festes populars i els actes esportius hi són representats amb tota l'amplitud de dades i exactitud de dates que permeten realitzar un treball de recerca d'aquí a molts mesos. En aquest sentit cal destacar que el servei Barcelona Informació intenta pal·liar les possibles inexactituds que es detectin a l'Avançament amb una agenda quinzenal, que s'obté per subscripció, a fi que la informació que arriba a les persones interessades sigui el més acurada possible.

L'objectiu principal de l'Avançament d'Actes és servir d'eina de treball per a aquelles persones o institucions que necessitin fer una previsió del pols de la ciutat amb força temps d'antelació per al seu bon funcionament.

L'edició d'enguany simbolitza un reflex fidel dels eixos principals de moviment i evolució de Barcelona. Així, per a la portada, s'ha triat una imatge que durant l'any 1993 estarà íntimament lligada a la ciutat: un fragment d'una obra de Joan Miró.

L'Avançament destaca un altre aspecte important, fruit de l'esclat d'impulsos, idees i de la repercussió, a escala nacional i internacional, que han significat els Jocs Olímpics, i és l'augment significatiu de fires, congressos i seminaris que escullen com a seu la nova Barcelona.

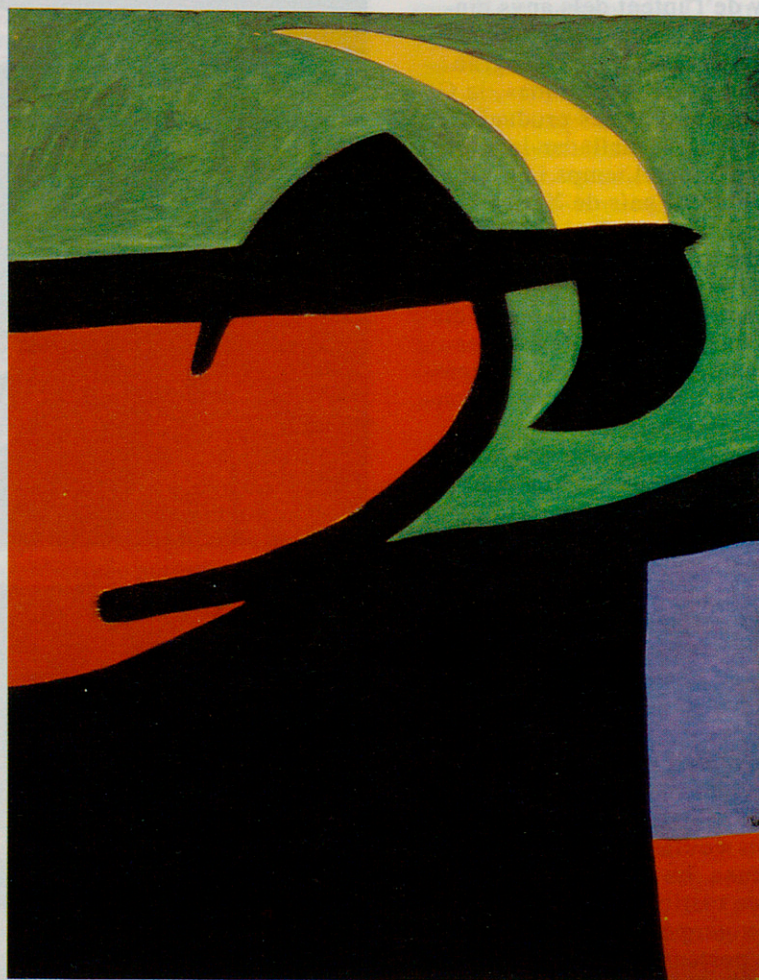
L'equip humà que ha realitzat aquesta publicació vol agrair la

inestimable col·laboració de les àrees de Cultura, Esports i Benestar Social i Joventut, els Districtes Municipals i el Patronat de Turisme, dins de l'àmbit estrictament municipal, així com dels més de dos-cents proveïdors habi-

tuals que treballen amb Barcelona Informació.

José Novoa
Informació de Base

Barcelona 1993 Avanç calendari d'actes

GASI, un camí a la solidaritat

*"Des de fa uns quants anys,
als hospitals de l'IMAS
s'atenen ciutadans
i ciutadanes de diversos punts
necessitats del món com ara
el Sahara, El Salvador i el
Txad."*

GASI

Ha sorgit un nou camí per a la solidaritat: el Grup d'Acció Solidària Internacional —GASI—. Volem presentar aquest grup als lectors de La MUNICIPAL com una plataforma legal per viure i per entendre l'ajut humanitari al Tercer Món o en qualsevol lloc del planeta on hi hagi poblacions marginals o marginades.

El GASI neix com la realitat d'una història amb la qual, des de bon començament, l'Institut Municipal d'Assistència Sanitària s'ha compromès.

Des de fa uns quants anys, als hospitals de l'IMAS s'atenen ciutadans i ciutadanes de diversos punts necessitats del món com ara el Sahara, El Salvador i el Txad. Aquesta acció solidària que es fa als nostres centres, tot i que és una acció fonamental i altament eficaç, no és menys cert que es limitaria a una acció parcial si no fóssim capaços de remetre equips per a l'assistència in situ. I, això, requereix recursos materials, als quals només hi podem accedir des d'una plataforma constituïda legalment.

Fins ara s'han desenvolupat programes d'assistència i avaluació d'acord amb les sol·licituds rebudes per als Campaments de Refugiats Saharians, per a l'Hospital Pediàtric Sant Maria Magdalena de Sant Petersburg i l'Hospital Oncològic de La Havana (Cuba), així com els més de cinc-cents pacients atesos als nostres hospitals.

Avui ja podem dir que el GASI, tot i que és una organització jove, que sorgeix del nostre municipi com un petit grup de persones que sentim la necessitat vital de ser solidaris, esperem poder tocar la vostra sensibilitat i, per què no dir-ho?, les vostres aportacions i el vostre estímul per continuar dedi-

cant-hi part del nostre esforç i de les nostres vides.

Després de la Barcelona modernista, de la Barcelona del 92, de la del disseny i la de la cultura, creiem que ha arribat el moment de desplegar les ales de la Barcelona de la solidaritat.

Des del GASI pretenem dur a terme una acció solidària sense protagonismes, sincera, eficient i eficaç i, és clar, sense modes.

En aquests moments estem preparant el Projecte Sahara 93 que té com a finalitat donar suport als Campaments de Refugiats Saharians pel que fa a les àrees materno-infantil, oftalmològica i quirúrgica. Aquesta expedició, que ja compta amb la inestimable aportació rebuda des de la Regidoria de Benestar Social i la de Sanitat, necessita, per a la consecució dels seus objectius, recursos addicionals que esperem obtenir a través d'aportacions individuals o institucionals.

El GASI vol ser el vostre centre de trobada i la vostra casa solidària on podeu accedir a través del telèfon 285 02 00, extensió 2232, carrer sant Josep de la Muntanya 12 —Hospital de l'Esperança—.

*Grup d'Acció Solidària
Internacional*

GASI

GASI

Nova Agenda Cultural de Barcelona

"El tiratge serà de 180.000 exemplars inserits en les planes centrals d'El Periódico."

JAUME SOLER

La nova agenda cultural de la ciutat de Barcelona, elaborada pel Servei d'Informació i Documentació de l'Àrea de Cultura de l'Ajuntament, s'editarà mensualment a partir d'aquest febrer en col·laboració amb "El Periódico".

Aquesta agenda suposa la fusió de dos dels productes informatius que elaborem: l'agenda mensual, que recull només l'activitat cultural municipal, i l'avanç trimestral, d'abast ciutadà. Però, de vegades, la mateixa anticipació feia que la informació que es recollia en l'avanç trimestral no fos prou completa o exacta a causa dels canvis de programació o bé de la dificultat de les fonts d'informació per saber-ne prou detalls amb tanta antelació.

La nova agenda, doncs, recollirà allò més significatiu de l'actualitat cultural de tota la ciutat. Aquesta ampliació dels continguts, juntament amb l'augment del tiratge, respon a la voluntat d'oferir un servei informatiu mi-

llor al ciutadà i, a més, donar un suport més ampli a la difusió de les programacions culturals.

El tiratge serà de 180.000 exemplars inserits en les planes centrals d'"El Periódico" l'últim divendres de cada mes i disposem de 30.000 exemplars més per distribuir-los directament.

Per tant, amb aquesta multiplicació del tiratge, encara serà més important que es faci arribar al Banc de Dades tota aquella informació d'interès per incloure a l'agenda, tenint en compte que l'oferta cultural de la ciutat és tan rica que caldrà, per raons d'espai, ser selectius i decantar-se per aquelles activitats que formin part de cicles estables de programació, que siguin remarcables pel lloc que les acull, per la seva capacitat d'innovació i d'experimentació o per la seva repercussió en l'àmbit de la ciutat.

És molt convenient que ho acompanyeu del màxim d'informació de què disposeu i, com a

mínim, d'un breu resum del contingut de l'activitat, les dades bàsiques habituals de lloc, adreces, dates, horari, telèfon, organitzador, preu d'entrada, etc., i fóra molt convenient adjuntar-hi, sempre que sigui possible, fotografies, atès que ara la part gràfica tindrà més relleu.

La data límit de tancament i recollida d'informació serà el dia 5 de cada mes anterior als actes, ja que, com abans ens arribi la informació, més àgil serà tot el procés.

El canvi de format, juntament amb l'ampliació del tiratge, comporta una reorientació de la distribució, que ara ens plantejem més concentrada de cara a reduir la tramesa domiciliària i, a canvi, augmentar la quantitat d'exemplars disponibles en els punts bàsics d'informació: Districtes, Centres Cívics, Oficines d'Informació, de Turisme, entitats culturals...

Durant els primers temps de funcionament anirem ajustant les quantitats idònies per a cada punt, per la qual cosa us agraiem que ens feu saber les vostres necessitats. Per fer-ho, us podeu adreçar al Banc de Dades del Servei d'Informació i Documentació de la Virreina.

Conxa Rodà
Àrea de Cultura

8 de març, la presència de les dones

L'Ajuntament de Barcelona convoca enguany la setena edició del Premi 8 de març-M. Aurèlia Capmany. El tema escollit fa referència a una de les recomanacions fetes pel Grup Dona del Consell Municipal de Benestar Social, fruit del treball del curs passat i que es pot concretar en la presència de les dones a la vida de la ciutat. Es tracta, evidentment, de posar de manifest l'escassa presència de les dones i, per tant, promoure projectes que ajudin a fer notar al conjunt de les ciutadanes i dels ciutadans que Barcelona és, i ha estat, una ciutat on les dones hem tingut un paper important, tot i que sovint invisible. La naturalesa dels projectes que s'hi presentin s'haurà de concretar en programes o propostes de conjunts d'activitats per incentivar la presència de les dones a Barcelona i a afavorir que, aquesta presència, sigui valorada i reconeguda. Els treballs que s'hi presentin han de tenir en compte alguns aspectes de la imatge pública de les dones en el món cultural, els mitjans de comunicació, la publicitat, etc.

És per això que el Premi 8 de març-M. Aurèlia Capmany d'aquest any proposa aquesta temàtica tenint en compte, però, dos vessants diferents. Una per al millor programa que incentivi, valori i reconegui la presència de les dones, tenint en compte la seva imatge pública en el món cultural, en els mitjans de comunicació, en la publicitat entre altres camps. Però també es valoraran els programes que contribueixin a fer visible allò que les dones han estat aportant al conjunt de la societat i que no els ha estat reconegut a nivell social: l'ajuda mútua, l'atenció a les altres persones —criatures, gent gran, malalts, dogrodepenents—.

Aquesta presència escassa, i l'actitud sovint vexatòria cap al col·lectiu femení, ha de ser corregida des dels diversos estaments de la ciutat. Però ha de ser l'Ajuntament de Barcelona qui prengui, com en tants altres ho està fent, una actitud exemplificadora. Les barcelonines hem de poder considerar-nos ciutadanes de primer ordre, tant en la iconografia urbana —nom dels carrers, escultures, etc.— com en l'eliminació de la utilització sistemàtica del gènere masculí en el llenguatge.

"Es tracta de posar de manifest l'escassa presència de les dones i promoure projectes que ajudin a fer notar que les dones hem tingut un paper important."

L'objectiu de la convocatòria és oferir uns recursos econòmics i els suport institucional que faciliti la realització del projecte guanyador. Però l'objectiu final del premi serà, doncs, posar en evidència que Barcelona som totes i tots.

Mariona Ribalta
Àmbit de Benestar Social

Margarita Rivière, entre el periodisme i la moda

Sempre diu les coses amb un subratllat de comunicació i un somriure. És activa, planera i optimista.

Va estudiar disseny a París. Ha estat corresponsal de *Marie Claire*. Durant deu anys va escriure articles d'opinió a "El Periódico", articles que es van convertir en punts de referència. Ha dirigit l'Agència EFE de Catalunya, ha escrit llibres...

Al seu llibre *Lo cursi y el poder de la moda* analitza les societats consumistes on la «cultura de l'aparença», creada per la moda, fa que tots visquem per damunt de les nostres possibilitats, amb valors cursis.

Últimament ha escrit un informe, «Metropòlis empenedora amb qualitat de vida» per al Pla Estratègic Barcelona 2000, de lectura obligada per als treballadors municipals.

Margarita Rivière creu que la vida a la ciutat —i a Barcelona especialment— no és un somni decebedor o una aparença: sempre és una possibilitat per a la qualitat.

Si li proposen fer un article de Barcelona reflexionant sobre què ha passat des dels seus deu anys d'articles d'opinió a "El Periódico" fins avui, què diria?

Diria una cosa que li vaig dir a l'Alcalde quan es van iniciar les obres olímpiques a Barcelona: és més important la gent que no les obres.

Ha estat directora de l'Agència EFE fins fa poc. Com es va plantejar el seu treball en una agència d'informació per a informadors?

Va ser una experiència molt interessant i, d'alguna manera, significa fer la carrera de periodisme al revés. Tothom diu —i és cert— que cal començar en una agència perquè és on s'aprèn el quid de la qüestió, del que és la informació. Jo vaig anar a EFE molt contenta, sobretot perquè podia aprendre moltes coses.

Ara, amb la perspectiva de prop de dos anys que fa que vaig deixar l'agència, estic encantada perquè m'adono que hi vaig aprendre moltes coses de la feina de periodista, coses que no hauria après si no hagués passat per allà.

Va ser molt agradable treballar per als col·legues, per una raó, perquè són molt més exigents que el públic en general. A un col·lega no li pots donar gat per llebre. Has d'explicar-li, realment, què passa. Això t'obliga a fer un periodisme molt contrastat, molt seriós, molt rigorós i en el qual, naturalment, també t'equivoques de tant en tant, però no et pots equivocar gaire perquè, si no, et maten. I amb raó.

Des que vostè va anar a fer estudis de disseny a París, sempre ha reflexionat sobre el món de la moda. En el seu llibre *Lo cursi y el poder de la moda*, que

va obtenir el premi *Espasa Mañana Ensayo 1992*, afirma que la moda afecta, inclús, el pensament i els costums. Ens ho podria concretar?

Jo anava per a dissenyadora de vestits quan tenia vint anys. Llavors, als anys seixanta, ningú no creia en els dissenyadors espanyols. Per aquest motiu em vaig haver de reconvertir a una altra cosa, i he arribat fins aquí.

Vaig anar a París i vaig estudiar disseny, dibuix... Sempre m'han agradat els temes de la moda. Llavors vaig començar a treballar a *Marie Claire* i, després, vaig fer la carrera de periodisme —que llavors s'estudiava a l'Escola de Periodisme—, i com de l'única cosa que jo entenia realment era de moda, feia tots els treballs sobre aquest tema, sobre el món de la moda. Al final en va sortir un llibre.

Posteriorment, tots aquests estudis m'han servit per estudiar la societat a través del vestit. El vestit, i això és molt curiós, és un símbol del que és la gent. Hi ha una dinàmica, que a mi encara em sembla increïble, que fa que la gent segueixi una moda: aquest any és moda això, i tothom s'ho posa, tothom va a la moda. Dic «tothom» entre cometes. Però sí que es tracta d'una gran majoria. També hi ha un altre sector que es vol distanciar de la moda. Per moda?

He observat que tota aquesta dinàmica es pot aplicar, moltes vegades, al periodisme.

Hi ha un exemple al meu llibre, és el famós dels kurds. Hi va haver un moment en què tothom en va parlar, dels «pobres» kurds. De sobte, se'n va oblidar. Sobre això hi ha una vinyeta fantàstica de Màximo: *Todo sobre los kurdos* en la revista *Vogue*. Això, per a mi, és moda. El fenomen de

"El fenomen de l'opinió pública, moltes vegades, és un fenomen de moda.

Funciona com funcionen les modes del vestit"

"Penso que la gent es pren les coses amb massa calma. Fluctuem entre el "passotisme" i la hipercrítica. Amb manca d'entusiasme.

l'opinió pública, moltes vegades, és un fenomen de moda. Funciona com funcionen les modes del vestit.

A partir d'aquí vaig anar investigant què passava amb l'economia, i resulta que les borses també es mouen per fenòmens d'opinió, moviments pendulars que es pot dir que són modes. Tothom inverteix aquí o allà. I això no correspon a la realitat, sinó que correspon a un cert fenomen molt estrany d'opinió que, en tot aquest món intercomunicat, és molt ràpid i té molta importància. És una mica el que jo he estudiat en aquest llibre i la manera com, aquesta dinàmica, fa que la gent estigui d'acord en una cosa de la qual, després, s'adonen que no té consistència i es canvien a una altra.

Aquesta és una de les característiques de la nostra època, per molts factors diversos que seria difícil resumir aquí. Per això he escrit un llibre!

A Barcelona, la moda en el pensament i el costum, on la situa? Es nota especialment en alguns àmbits? Té característiques pròpies?

En el meu llibre dic, molt subtilment, que hi ha dos tipus de modes. Una, la dels "papanatas"—ho dic amb tot afecte—, que recullen l'ambient del moment, la conjuntura. Ara, aquesta conjuntura és la indiferència, el "passotisme", aquesta tendència de mirar-s'ho tot amb distància. A Barcelona, això, no és una pura moda: és una característica molt nostra. Penso que la gent es pren les coses amb massa calma.

El "papanatisme" pot arribar a ser una patologia si tothom passa de tot.

També hi ha una altra cosa, que no és pròpiament una moda

"Per a mi, cursi vol dir la culminació d'una sensibilitat. Per resumir-ho i fer-ho molt simple, la dels «nou rics»."

sinó una certa tendència. En aquest llibre parlo de la diferència entre el que és una tendència, com a línia de treball, i del que és una moda puntual i concreta. Una tendència és la de tot aquest sector de gent que fa la crítica per la crítica: l'hipercriticisme. En esdeveniments puntuals, com poden ser els Jocs Olímpics, s'hi veu. I en cas dels Jocs, no durant els quinze dies que van durar, sinó abans i després. Els quinze dies que van durar els Jocs, que va ser la prova de foc, va ser diferent perquè sabíem que ens mirava el món sencer i que havíem de causar una bona impressió.

Fluctuem entre aquestes dues coses: el "passotisme" i la hipercrítica. Amb manca d'entusiasme.

De modes de pensament a Barcelona —podríem dir famílies de pensament—, n'està ple. També hi ha aquesta cosa dels cercles tancats, que a Barcelona és molt emblemàtica, que fa que els arquitectes es facin amb arquitectes, els periodistes amb periodistes... Això crea uns cercles que tenen els seus tics, les seves formes de pensament i coses molt curioses.

Evidentment, Barcelona és un món molt ampli. Hi cap de tot. Per sort!

Ens fa impacte una paraula del seu llibre: cursi. Què és cursi en les societats avançades actuals?

És una sensibilitat. Cursi és una paraula molt polèmica que es presta a tota mena d'interpretacions. Precisament al llibre dedico tota una part a citar les accepcions de la paraula. Cadascú la pot interpretar com vulgui. Ara bé, per a mi, cursi vol dir la culminació d'una sensibilitat. Per resumir-ho i fer-ho molt simple, serien els «nou rics». Els «nou

rics» és una gent que no només té molts diners, sinó que, de vegades, fan coses molt absurdes, molt supèrflues, molt poc necessàries, molt frívoles, que es vesteixen molt recarregats. Són una mena de sublimació de la quinta essència de la petita burgesia. La paraula cursi, l'aplico en el llibre a tot el que és la famosa dècada del reaganisme: l'ultraliberalisme, que ara va en descens. Bé, dir que ha estat cursi és una bondat per part meua. Dir que ha estat ridícula és el mínim que es pot dir. És una crítica molt suau.

El sentit de la paraula és excés, una desviació, una utopia portada al límit inhumà. El que és cursi pot ser molt consolador. Perquè està molt bé tenir diners —no dic pas el contrari—, però, de vegades, et passes de la ratlla i, llavors, caus en el cursi.

En aquesta dècada que acabem de viure s'ha produït el fet que tots visquem per damunt de les nostres possibilitats. Helmut Schmith deia —la primera persona a qui ho vaig sentir— l'any 85: «compte, que vivim per sobre de les nostres possibilitats».

Què afegiria, després de la crisi econòmica del 92, al seu llibre? En modificaria alguna cosa? Hi afegiria algun capítol?

Probablement sí. Comprovo que moltes coses que vaig escriure l'estiu del 91, malauradament, s'han complert. No va ser cap profecia, perquè em vaig recolzar en textos d'altra gent que ja havia parlat del tema. Si no hagués vist que ja hi havia gent que n'havia parlat, gent qualificada, no hauria fet el llibre. Però, realment, crec que les coses s'han precipitat i, fins i tot, més ràpidament que no em pensava. La incògnita és com acabarà tot això. De fet, el llibre acaba amb unes grans incògnites.

"En aquesta dècada que acabem de viure s'ha produït el fet que tots visquem per damunt de les nostres possibilitats."

I com creu que acabarà?

Ara veig que a la història no hi ha ruptures, hi ha evolucions. L'evolució que ara toca —com diu Jordi Pujol— és que tinguem nostàlgia dels anys seixanta. Ara que tenim Clinton, que va cantar «we are the world» i que van sortir tots a la tele, ara que es parla de solidaritat i sembla que tornen els hippies a la moda, seguim la línia retrògrada —dic la paraula amb tota la intenció— de la nostàlgia. Ens toca tenir nostàlgia dels anys seixanta. I dic retrògrada perquè la nostàlgia impedeix la creació, moltes vegades.

Crec que una de les coses més greus que ara ens passen és que la creació no pot aparèixer. Estem en un cercle tancat. És el que jo anomeno el cercle de la sensibilitat cursi, en què tot creador artístic s'ha d'adaptar a unes normes mercantils que són les que controlen el «cotarro» i que no entenen la innovació. Això és el pitjor que pot passar.

Al seu llibre utilitza tres colors per definir estats d'ànim o la manera de presentar les coses: el negre, el blanc i el rosa. Barcelona és negra, blanca o rosa?

En el llibre dic que el cursi a Espanya té tres colors: blanc, negre i rosa. El negre seria l'Espanya negra. El blanc, l'Espanya sentimentaloida, la del couplé i el bolero —coses molt maques, d'altra banda, perquè el cursi pot ser molt maco—. I el rosa, que seria el de l'Espanya nova, que no és ni blanca, ni negra, ni vermella, ni blava. L'Espanya que, com ha declarat un dirigent socialista al diari «Le Monde», ha passat del feudalisme a la revolució tecnològica, sense passar per la revolució industrial. Creure's que es pot passar del feudalisme a la

"Ens toca tenir nostàlgia dels anys seixanta. I això és un sentiment retrògrad perquè la nostàlgia impedeix la creació, moltes vegades."

"La manera de treballar que conforma el «model Barcelona», l'hem inventada treballant per a la ciutat."

El Casal
d'Avis
Pati Llimona
amb el
Tercer Món

revolució tecnològica sense passar per la revolució industrial em sembla emblemàtic d'aquesta Espanya rosa que crema etapes sense adonar-se que, això, és molt difícil.

Crec que Barcelona és de molts colors, per sort. Però hi ha alguns d'aquests cercles, dels que jo parlava abans, que són absolutament roses i que encaixen molt bé amb l'Espanya rosa, que és una perversió moderna de l'Espanya negra i de la blanca.

En el fons, els tres colors que utilitzo al llibre són pejoratius. Com que m'estimo molt Barcelona, no li vull aplicar cap d'aquests colors.

Ha escrit un informe per al Pla Estratègic Barcelona 2000 sobre «Metròpoli emprenedora amb qualitat de vida». Diu que hi ha un «model Barcelona de manera de fer les coses». On i en què es nota aquest model?

S'adona, com tot enllaça? Model és una paraula de moda. Però jo, aquí, no la uso en el sentit que existeix un patró fix que dona el model. La uso en el sentit d'una manera de fer les coses que cal tenir present per construir la vida de la ciutat. I la d'altres ciutats, si ens imiten.

Les experiències en què em baso per perfilar aquest «model Barcelona» són la dimensió humana de la ciutat, la combinació de la tradició i la innovació, la combinació de la cooperació pública i privada, l'adaptació a les condicions físiques medioambientals i culturals pròpies. Això vol dir que si et fas una casa, fes-te-la amb materials d'aquí i no els vagis a buscar a Rússia o als Estats Units. També parlo de l'equilibri entre la presa de decisions centralitzada i la descentralitzada, de la comprensibilitat i la

"Les normes per a un disseny de qualitat de vida a Barcelona cal concretar-les amb comportaments, vivències i entusiasme."

pedagogia dels projectes i dels objectius col·lectius —els Jocs Olímpics són un exemple clar d'això: va ser un projecte comprès per tothom—. Parlo de la recerca del consens social com a reconeixement de la pluralitat d'interessos en joc. Els interessos són diversos i la millor manera de funcionar és amb el consens, l'aportació de mínims. Una altra de les experiències és la recerca de satisfacció de l'interès individual a través de la satisfacció de l'interès col·lectiu. Que la gent compregui que la seva satisfacció individual vindrà donada pel fet que tots estiguem millor. El model contempla també tant les actuacions a llarg termini, de forma integrada, com les de curt termini per cobrir les necessitats immediates.

Crec que són uns elements que, d'alguna manera, conformen aquestes línies del que podríem anomenar «model Barcelona de fer les coses». I, sobretot, vol dir no deixar-se portar per models —i utilitzo la paraula amb tota la intenció— de fora. És a dir, no copiar la moda de París, sinó fer-la aquí, adaptada a les nostres necessitats.

La manera de treballar que conforma el «model Barcelona», que hem inventat treballant per a la ciutat, no l'hem de perdre. Hem de continuar, constantment, innovant.

També diu que hi ha un «model Barcelona» de qualitat de vida. Com el dissenyaria?

La qualitat de vida a Barcelona creix i es construeix entorn de la utilització de la ciutat, del civisme com a actitud, la responsabilitat en la participació per a la decisió pública, la col·laboració interciutadana, el consens institucional, els serveis públics amb

qualitat, l'educació i la cultura per a tots, la racionalitat dels horaris, l'oci ciutadà dels caps de setmana, la comunicació, un trànsit fluid, preus no abusius dels serveis, el medi ambient cuidat exquisidament, oportunitats de treball, tolerància, democràcia ciutadana.

Aquestes són les normes per a un disseny de qualitat de vida a Barcelona que cal concretar amb comportaments, vivències i entusiasme.

Avui, Barcelona és una ciutat per viure?

Sí. S'han fet moltes coses perquè hi visquem una mica més bé.

A poc a poc, ens n'adonem. Per exemple, des de fa un any i mig —des que vaig deixar EFE— em moc per la ciutat en transport públic. L'he descobert. Em resulta fantàstic. Em dona una dimensió de la ciutat molt diferent i em sembla que passejo com per casa meva. Realment et sents formant part de la ciutat. Aquest és un element molt important.

"Viure aquí vol dir tenir les coses fàcils i que un seguit de coses molt elementals estiguin resoltes, que funcionin. I, això, no és tan senzill."

Viure aquí vol dir tenir les coses fàcils i que un seguit de coses molt elementals estiguin resoltes, que funcionin. I, això, no és tan senzill.

Com a professional de la informació, pensa que la ciutat està ben informada i que els mitjans de comunicació mantenen un bon nivell de professionalitat informativa. Això és, juguem a la premsa groga per vendre?

Crec que aquí els diaris i els mitjans informen prou bé del que passa. I que consti que no és una defensa corporativa. Si no, mireu el que passa a Madrid.

Aquí, les coses es comproven una mica més, evidentment. Els periodistes, igual que tots, cometten errors. I això afecta tothom.

El que passa és que el periodisme reflecteix la societat i, els errors dels periodistes, són els de la societat mateixa. Per aquest motiu és interessant el periodisme, perquè reflecteix realment com està la societat en cada moment.

Aquí no tenim gaire premsa groga. El que tenim són silencis clamorosos, en el sentit que, aquesta ciutat, que se les dóna de tan culta i cosmopolita, no té cap revista amb una mica de pes com el seu moment va ser Destino. Per què? Aquesta és una cosa molt més preocupant que els errors que puguin cometre els diaris, les ràdios o les televisions.

Les dones tenen una sensibilitat especial per a la moda i per a la informació?

Espero que els homes també tinguin la capacitat d'interessar-se pel món de la moda i pel de la comunicació. ■

El Casal d'Avis Pati Llimona amb el Tercer Món

"El Casal d'Avis Pati Llimona ha destinat l'1% del seu pressupost de lliure disposició a les activitats d'ajuda al Tercer Món."

No fa gaire anys que els Casals d'Avis van començar a aparèixer a Barcelona com uns espais per a la gent gran. Uns espais molt necessaris per a la trobada i la vida de relació.

Avui són tota una xarxa. Del temps de lleure, han evolucionat cap a la integració en la vida quotidiana. Avui, un casal d'avis no és una illa: és un tros de ciutat en acció.

Els avis de Barcelona opten, al Casal d'Avis Pati Llimona, per la vida de barri oberta a la ciutat i solidària amb el món.

Els avis del Gòtic no volen quedar-se aïllats a casa.

Un Casal d'Avis solidari

Els casals d'avis, com a centres de lleure, són equipaments coneguts per tothom. La seva implantació a tots els barris de la ciutat ha configurat una xarxa de serveis d'atenció social i de promoció molt important.

El fet realment singular, però, és la proposta que ha acordat el Casal d'Avis Pati Llimona del barri Gòtic. Per decisió de la junta representant de tots els socis, ha destinat l'1% del seu pressupost de lliure disposició a les activitats d'ajuda al Tercer Món. La mateixa actitud també l'han adoptada diverses associacions, tant dependents de l'administració com d'organitzacions no-governamentals, que pensen que la solidaritat i la iniciativa pròpia són indispensables per col·laborar en el desenvolupament dels països més endarrerits.

El Casal d'Avis Pati Llimona vol animar les diferents entitats

de la nostra ciutat a seguir la seva proposta.

L'equilibri entre l'atenció social i la promoció cultural és el repte que es proposa aquest equipament, que no vol ser un lloc «d'estacionament» de la gent gran.

La reducció de l'edat de jubilació, juntament amb l'increment d'aquesta part important de la població, fa que calgui buscar uns serveis que responguin àmpliament a la demanda.

El nostre barri, el Gòtic, té moltes possibilitats. Molts jubilats aporten al Casal la seva experiència adquirida durant l'etapa laboral a fi de col·laborar en tasques administratives, la redacció de la revista que edita el Casal o, simplement, la participació en les assemblees que s'hi fan. El factor humà és el motor de l'entitat.

Per tal de viure l'actualitat del món associatiu de la gent gran, el Casal forma part de la Coordina-

"Molts jubilats aporten al Casal la seva experiència adquirida durant l'etapa laboral a fi de col·laborar en tasques administratives o en la redacció de la revista que edita el Casal."

"Nosaltres, que compartim l'edifici amb infants, joves i adults, ens adonem que és molt positiva, aquesta interrelació."

dora de Casals Municipals i està representat en el Consell de la Gent Gran de Barcelona. A escala de Districte i dins l'àmbit dels Serveis Personals, es coordina amb els altres casals del Districte de Ciutat Vella, Josep Tarradellas i Comerç. A través de l'Equip de Dinamització també s'hi programen colònies i sortides culturals.

Aquest col·lectiu de persones fora de l'edat laboral significa un potencial humà que cal animar i promoure.

Casals amb gent gran activa

La concepció primigènia dels casals municipals era la creació d'uns espais per al temps lliure, però allò que actualment constatem és que les possibilitats de la gent gran superen el fet de ser simples usuaris d'un centre o, com se'ls ha denominat en alguna ocasió, «classes passives».

Sempre ens queda, quan acabem una activitat o avaluem el que ha fet el Casal en un període determinat, la sensació que avançem en el reconeixement de la figura del jubilat com a protagonista en una etapa de la seva vida que li permet dedicar-se a aquelles aficions i als aprenentatges que no havia pogut fer per manca de temps.

D'alternatives per omplir un casal d'avis d'activitat, n'hi ha moltes. L'entitat no és un fet aïllat de la resta de la població. Nosaltres, que compartim l'edifici amb infants, joves i adults, ens adonem que és molt positiva, aquesta interrelació: permet fugir de l'aïllament i integrar-nos en la realitat humana del barri.

El contacte amb la «gent del barri» i actituds com el fet de destinar l'1% del pressupost al Tercer Món són una manera de fer que aconsellem a qualsevol associació si vol estar, de debò,

Treballar en grup, amb coses que agraden, fa que la vida quotidiana sigui més amena.

al nivell que un grup cívic demana. Aquesta iniciativa de destinar l'1% del pressupost a ajuda humanitària, va ser presa en la reunió que cada mes celebra la Junta del Casal d'Avis Pati Llimona, òrgan representatiu i de participació de tots els socis i de la qual és president Gabriel Camps.

Com va sorgir la idea? —li hem preguntat—. «Al Casal rebem diàriament la premsa i, no fa gaire setmanes, vam llegir un reportatge sobre un poble de Càceres anomenat Mesas de Ibor, que va destinar l'1% del seu pressupost municipal a Somàlia. Vam convocar una reunió i vam decidir unànimement seguir l'exemple de Mesas: era de justícia fer alguna cosa.»

Un Casal d'Avis en un edifici històric

El Casal Pati Llimona ja té deu anys d'història. Primer estava situat en un pis de la plaça Reial i, després, a l'edifici «Correus Vells» —on som ara— que forma part del conjunt Pati Llimona. El conjunt arquitectònic és del segle XVI i, degudament restaurat, serveix no només per allotjar el Casal d'Avis, sinó que també hi ha el Casal Infantil i el Centre d'Atenció Primària del barri Gòtic.

Josepa Feliu, sòcia del casal des de fa força anys, ens en dona la seva opinió: «Ja sabem que al nostre barri hi ha moltes necessitats, sobretot entre la gent gran. L'estat dels habitatges, la solitud... Però hem de pensar també en els nens, que també pateixen condicions difícils.»

La vida social del casal es fa principalment a la tarda. Funcionen les activitats de manualitats, ioga, vídeo-conferències i també els serveis de menjador, podologia i presa de la pressió arterial.

"Per a la gent del barri Gòtic, el Casal representa un lloc on, cada soci, pot trobar el seu racó."

El billar ajuda a fer petar la xerrada i a comunicar-se.

A primera hora de la tarda trobem Josep Serrell a la cafeteria i, com cada tarda, fa petar la xerrada amb d'altres socis. «Nosaltres també hem patit certes necessitats. A la nostra època era normal treballar en molts llocs a la vegada, fins i tot els caps de setmana. Hem pujat una família amb fills i la nostra satisfacció és que tot aquest esforç no ha estat inútil. Per això entenem molt bé que es destinin uns diners a col·laborar en aquestes situacions difícils que pateixen els països del Tercer Món.»

Per a la gent del barri Gòtic, el Casal representa un lloc on, cada soci, pot trobar el seu racó. Des de jugar al billar o als escacs fins a les activitats de manualitats o ioga passant per les tasques administratives, l'elaboració de la revista del casal o informar-se de les properes excursions.

A partir de la inauguració, el juny del 92, de la nova seu social, el nombre de persones que han sol·licitat ser sòcies d'aquesta entitat ha estat molt alt: en poc més de tres mesos, tres-centes persones.

Si tenim present que al barri Gòtic hi ha prop de quatre mil persones censades de més de seixanta anys, ens adonem que l'interès que ha despertat el Casal d'Avis Pati Llimona és molt alt. També obliga a buscar solucions a les nombroses peticions de serveis que vol el barri.

Ignasi Soler
Casal d'Avis Pati Llimona

Ara, als Arxius Municipals tot és més fàcil de trobar

Un arxiu és un espai necessari per a qualsevol organització. Però, sovint, acostuma a ser un pou de sortida difícil. O, també, un magatzem on tot s'apilona.

Els Arxius Municipals no són res de tot això. Estan sempre en constant evolució per ser una eina al servei de la gestió municipal i de tots aquells qui vulguin descobrir i consultar els tresors que amaguen.

ditis et factis dignis de
re Romanis et dactis
que in duobus voluminibus
gestis largamēt et diti
posat de compendie en b
los factis et diti iunatis

Les caplletres utilitzades a l'encapçalament dels textos són reproduccions dels originals de l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona: "Llibre Verd", segle XIV, "Valeri Màxim: Gesta Romanorum", segle XIV, "Llibre d'Hores", segle XV.

Fotos: Jaume Soler

Què és un arxiu? Si bé la paraula arxiu té, com a mínim, dos significats —un que designa el contingut i un altre el contenidor— ens interessa, en aquest cas, definir l'accepció d'arxiu com a servei municipal.

L'Arxiu és l'òrgan encarregat d'exercir un seguit de funcions i competències específiques com a servei públic especialment encarregat de la difusió i conservació del patrimoni documental.

L'Arxiu té un paper doble dins de l'administració municipal. D'una banda ha d'ajudar a una eficàcia i funcionament millors, tot oferint les directrius per a una correcta organització dels documents a les oficines i, d'altra banda, esdevé un servei de dinamització cultural amb el seu vessant de promotor de la difusió i el coneixement de la història de la ciutat.

Tal com defineixen les *Normes reguladores de l'organització i funcionament del sistema municipal d'arxius* són funcions de l'Arxiu: la conservació i l'orga-

nització del patrimoni documental municipal amb l'objectiu fonamental de satisfer les necessitats d'informació i documentació necessàries per a la recerca i la investigació històriques i justificar els drets de les persones físiques o jurídiques, públiques o privades. També, classificar, ordenar, inventariar i catalogar la documentació elaborant els instruments de descripció —inventaris, catàlegs, índexs.— per facilitar l'accés i la seva correcta recuperació. L'Arxiu, a més, ha d'establir les normatives reguladores de la classificació i el tractament de la documentació de gestió, de les transferències, l'accés, la tria i l'eliminació per a tots els òrgans municipals.

Finalment, i paral·lelament, l'Arxiu ha de vetllar per la recuperació del patrimoni documental no oficial mitjançant l'acceptació de llegats o donatius i ha de promoure el coneixement de l'entorn per tal de fomentar la seva defensa i enriquiment a través d'activitats culturals com poden ser les exposicions o les publicacions.

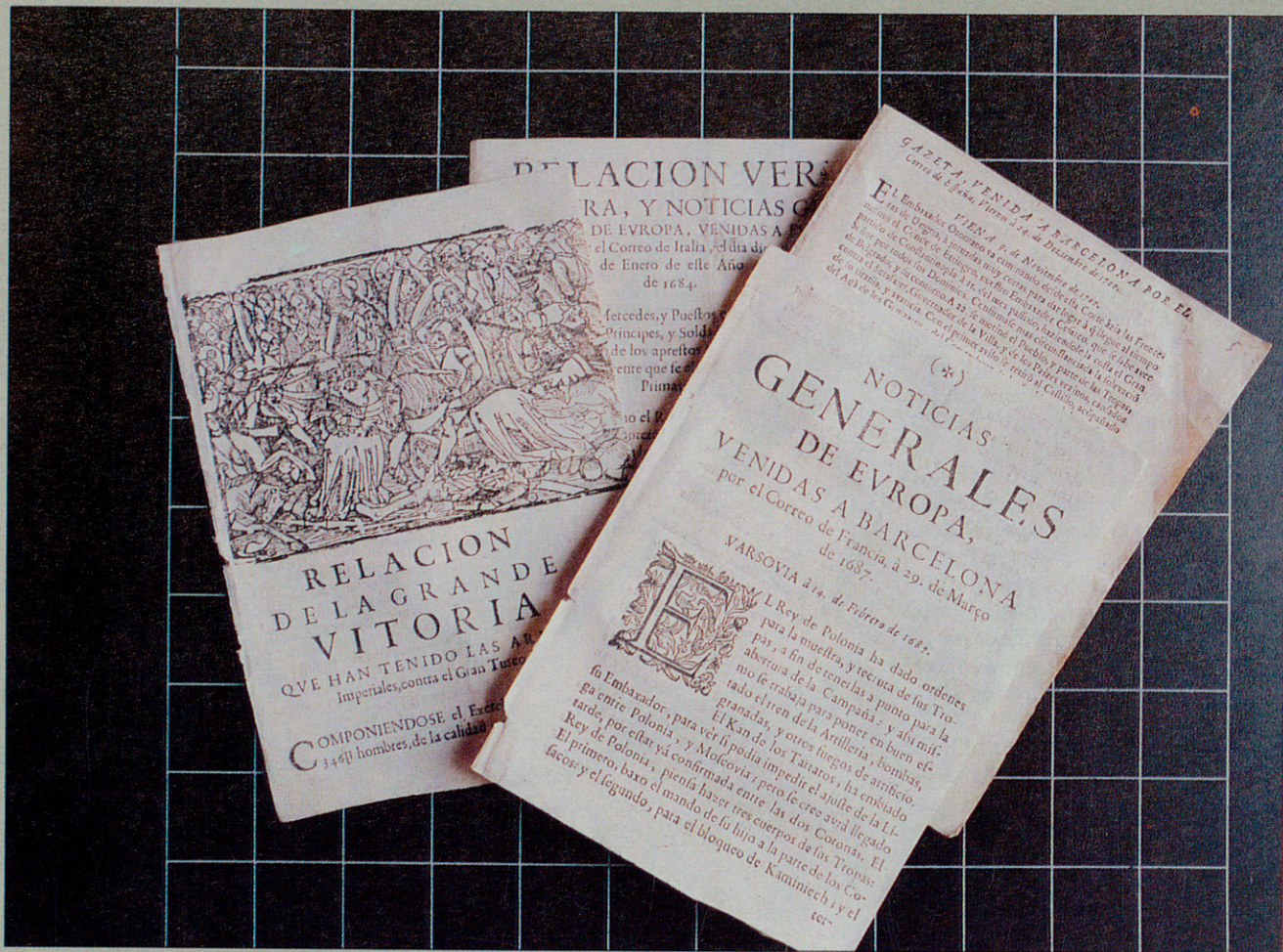

l patrimoni documental municipal

El sistema d'arxiu de l'Ajuntament s'organitza tenint en compte els documents que generem dia a dia, els que van produir els funcionaris de fa cinquanta anys i, fins i tot, els primers que ho van fer a mitjan segle XIV, quan es va crear la primera institució municipal.

D'aquesta manera podem entendre com *Les normes reguladores de l'organització i funcionament del sistema d'arxius*, aprovades per Decret d'Alcaldia el 10 de desembre del 1990, descriuen un sistema que es fonamenta en l'existència d'un gran volum de documentació testimoni de l'activitat de l'Ajuntament des de fa més de sis-cents cinquanta anys.

Així, l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona s'encarrega de conservar i de difondre tota la documentació municipal —segles XIV fins al 1840—, a més de la Biblioteca i l'Hemeroteca —una de les més importants d'Espanya i d'Europa pel volum i el tipus de

Gazeta de Barcelona: "Diario del Sitio de Barcelona" (1713-1714). Arxiu Històric de la Ciutat.

revistes i publicacions que s'hi conserven— i de l'arxiu fotogràfic entre altres seccions.

L'Arxiu Municipal Administratiu és l'òrgan encarregat de la classificació i la conservació de la documentació contemporània des del 1840 fins als nostres dies. Aquest arxiu està situat a l'edifici del carrer Bisbe Caçador i en un dipòsit de pre-arxivatge al carrer Ciutat de Granada. Entre tots dos edificis es conserven i es classifiquen més de dotze mil metres lineals de documentació, entre la qual podem trobar els expedients de llicències d'obres particulars des del 1840 fins al 1987; la documentació referent a les finances municipals o bé els expedients de depuració dels funcionaris en acabar la Guerra Civil, sense oblidar la documentació produïda com a conseqüència de la realització de les obres i infraestructures amb motiu del nomenament de la ciutat com a seu dels Jocs Olímpics del 1992.

Els deu Arxius Municipals de Districte s'encarreguen de la documentació generada pels Consells Municipals de Districte i aquella traslladada des de les àrees centrals per la transferència de les funcions, la de les antigues Junes de Districte, la documentació dels antics ajuntaments anexionats a Barcelona a finals del segle passat i primer quart del XX i la que les associacions, institucions i veïns hi vulguin dipositar. Els Arxius Municipals de Districte desenvolupen les mateixes funcions i competències que tenen assignades els dos arxius centrals descrits abans.

També formen part del sistema els arxius de gestió de les oficines administratives de tots els òrgans, fins i tot dels organismes autònoms. En general, els documents en aquest estadi tenen entre zero i cinc anys i, a partir dels cinc anys, són transferits a l'Arxiu Municipal Administratiu o bé als Arxius Municipals de Districte, segons corresponguin a l'administració centralitzada o descentralitzada territorialment.

Is tresors amagats

La documentació que apleguen els arxius disposa d'exemples molt valuosos. Des de l'Edat Mitjana fins als nostres dies, la vida del municipi pot ser estudiada —i recreada— a través dels materials arxi-

vístics. Sovint, juntament amb la notorietat que ofereix un text, destaca la il·lustració gràfica o plàstica on l'originalitat, l'interès o la bellesa converteixen els documents en veritables tresors.

Molts de nosaltres, quan ens referim a la riquesa dels arxius, acudim a la representació dels manuscrits il·luminats, als incunables, o bé als projectes d'arquitectes que han esdevingut famosos. Hauríem, però, d'incorporar altres dades a les nostres imatges d'arxivística.

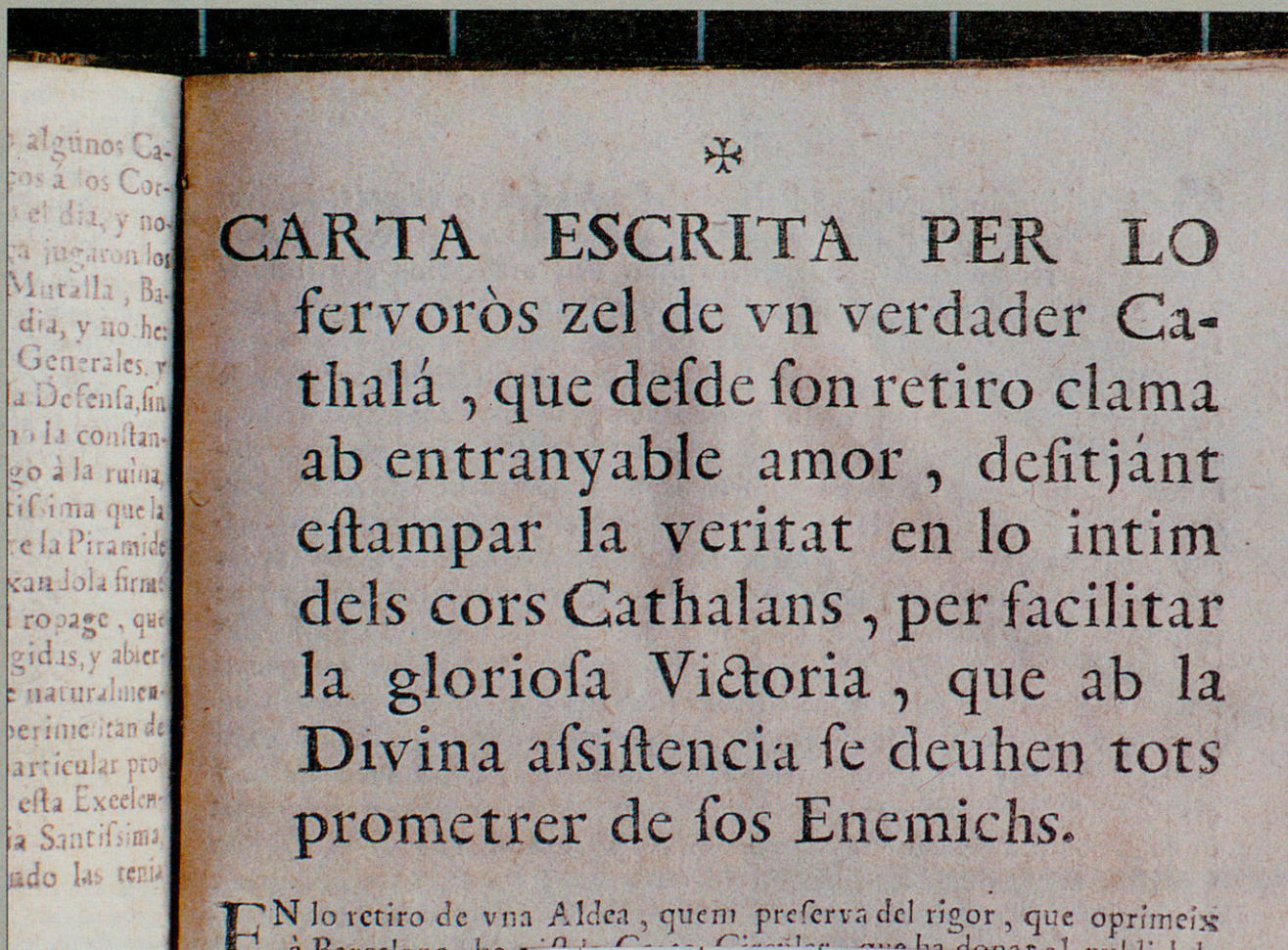
Tanmateix, ahora que coneixem l'existència de documents històrics de notable transcendència —les constitucions de Catalunya, els comentaris als Usatges, els acords del Consell de Cent—, podem comprovar el funcionament d'una ciutat: l'abastiment d'aigua, el proveïment de productes dels mercats, el cobrament d'impostos, les regulacions per a una millor convivència, les transaccions comercials. Una mostra interessant d'aquesta documentació municipal va ser generada a l'Edat Mitjana i, de manera gairebé ininterrompuda, continua fins als nostres dies.

També, des de molt antic, es conserven materials escrits —i sovint il·lustrats— que ens parlen de la vida quotidiana dels ciutadans i de la seva feina, de l'activitat política, de la creació plàstica i la intel·lectual, de l'activitat constructiva, de la urbanística, de les aplicacions de la ciència i la tècnica.

Un bon nombre d'elements documentals esdevenen testimonis únics de la vida quotidiana dels ciutadans. Així, al costat d'un permís per enderrocar el mur d'una casa, trobem la conformitat per edificar-ne una altra que, amb els anys, esdevindrà un element emblemàtic de la ciutat.

També podem admirar amb sorpresa un dibuix que presenta un «publicista» del 1800 per anunciar la venda de productes o espectacles al carrer, observar el projecte de construcció d'un circ, o bé llegir un acord municipal per a l'adquisició d'una col·lecció artística.

Als nostres arxius municipals i mitjançant l'estudi i la divulgació, un document pot esdevenir protagonista de l'esperit i l'activitat del ciutadà i conformar, d'aquesta manera, la vàlua patrimonial de la ciutat.

ls centres de documentació i de consulta

Avaluacions estadístiques recents permeten constatar que, malgrat la introducció a creixent dels nous suports —microgràfics, magnètics, i òptics— als òrgans de l'administració pública i privada, la política de conservació de la documentació actual tendeix a privilegiar encara el suport de paper. I això succeeix, no només per hàbit i comoditat —factors gens negligibles—, sinó fonamentalment per raons de caire legal.

Això fa que el patrimoni documental —fins i tot el més recent— es conservi tradicionalment en suport paper i que els nous suports esdevinguin un element de dinamització de la gestió administrativa i de potenciació de les bases de dades documentals.

Donat que no és previsible un gir radical de la legislació europea pel que fa a la manca d'acceptació del valor legal davant d'un tribunal dels nous suports, atesa la possibilitat de modificar-

ne o falsejar-ne el contingut, és evident que cal garantir la perseverança dels documents en paper. És una política aparentment poc dinàmica, però recolzada per l'acció dels països del nostre entorn europeu i l'única possible en l'actual context legal.

A hores d'ara, la necessitat de conservar un patrimoni històric valuósíssim, rebre les transferències de documentació actual —reduïdes en volum en aplicar criteris racionals d'eliminació— i acceptar donacions d'entitats i de ciutadans, obliga a renovar els equipaments dedicats a arxiu. En aquest sentit, enguany ha finalitzat la primera fase de remodelació de l'Arxiu Administratiu —dotant-lo d'un sistema moderníssim de conservació— i s'ha emprès la reforma de l'Arxiu Històric, que momentàniament mantindrà el contenidor metàl·lic adossat a la façana que dona a la plaça de la Catedral. Aquest contenidor —amb cinc plantes de prestatgeria fixa— permet compatibilitzar la remodelació d'un edifici emblemàtic, garantint als

investigadors l'obertura de l'arxiu.

Cal tenir present que l'Arxiu Municipal Administratiu i l'Arxiu Històric de la Ciutat compten amb un fons riquíssim de pergamins, manuscrits, plànols, mapes, gravats, fotografies, gravacions sonores, expedients i plans d'urbanisme que l'any 1991 van generar 115.000 consultes per part de 27.500 usuaris, amb la qual cosa va esdevenir el centre de recerca de més relleu del nostre país.

la recerca del document perdut

Les dependències administratives sovint han de recórrer a documents generats o rebuts amb anterioritat a fi de cercar informació jurídica, administrativa o política d'afers gestionats o no per l'Ajuntament, o bé per verificar decisions anteriors.

¿Quantes vegades hem necessitat un document d'aquestes característiques i no hem tingut més remei que fer d'*Indiana Jones* «Light» en aquells magatzems i

Casa al carrer Ferran número 6. Any 1853. Arxiu Administratiu de Barcelona.

caixes per anar a la recerca del document «perdut»?

Per tal que la recerca del document sigui àgil i respongui a les necessitats particulars de cada gestió, cal que els arxius de gestió de cada òrgan administratiu es dotin d'un quadre de classificació de documents.

Aquest quadre pretén establir unes directrius que unifiquin criteris i resolguin aquells dubtes que sovint ens trobem quan hem de decidir on i com guardar un document. És a dir, quantes vegades ens hem preguntat: ¿com puc arxivar aquest document? ¿Amb quin títol? ¿Quin sistema d'ordenació utilitzo: l'alfabètic o el temàtic?... Però, poques vegades ens preguntem: ¿trobaré aquest document d'aquí a tres anys? ¿Si m'absento o me'n vaig, localitzaran el document?

El fet de disposar d'un quadre de classificació ens ajudarà a agrupar tots els documents generats o rebuts per un òrgan administratiu en funció de les seves competències i activitats i, també, ens indicarà en quins expedients podem agrupar la documentació, quin títol hem de donar a cada expedient, amb quin codi l'identificarem, com podem relacionar expedients o documents amb uns altres, i com podem avaluar la vigència administrativa o, si s'escau, el seu valor històric.

És a dir, avaluar, significaria determinar, especialment, d'una manera aproximada, la vàlua o el valor d'alguna cosa. Per exemple, per dur a terme una gestió de compra-venda d'un bé moble l'haurem d'avaluar. Aquesta tasca és senzilla perquè disposem d'una normativa prèviament establerta i d'unes normes socio-econòmiques que ens indiquen com hem de fer la valoració i com s'ha d'aplicar. Però, ¿com podem avaluar l'expedient generat per aquesta gestió, independentment que s'hagi efectuat o no la compra o la venda d'aquest bé moble? Aquesta avaluació no és gens senzilla, sinó ben al contrari.

Ja vam informar en números anteriors de la creació i funcions de la Comissió de Tria i Eliminació de la Documentació Municipal de l'Ajuntament de Barcelona. Aquesta Comissió serà qui avaluarà un expedient i determinarà la seva vigència administrativa o bé els possibles valors informatiu, històric, etc. Perquè la

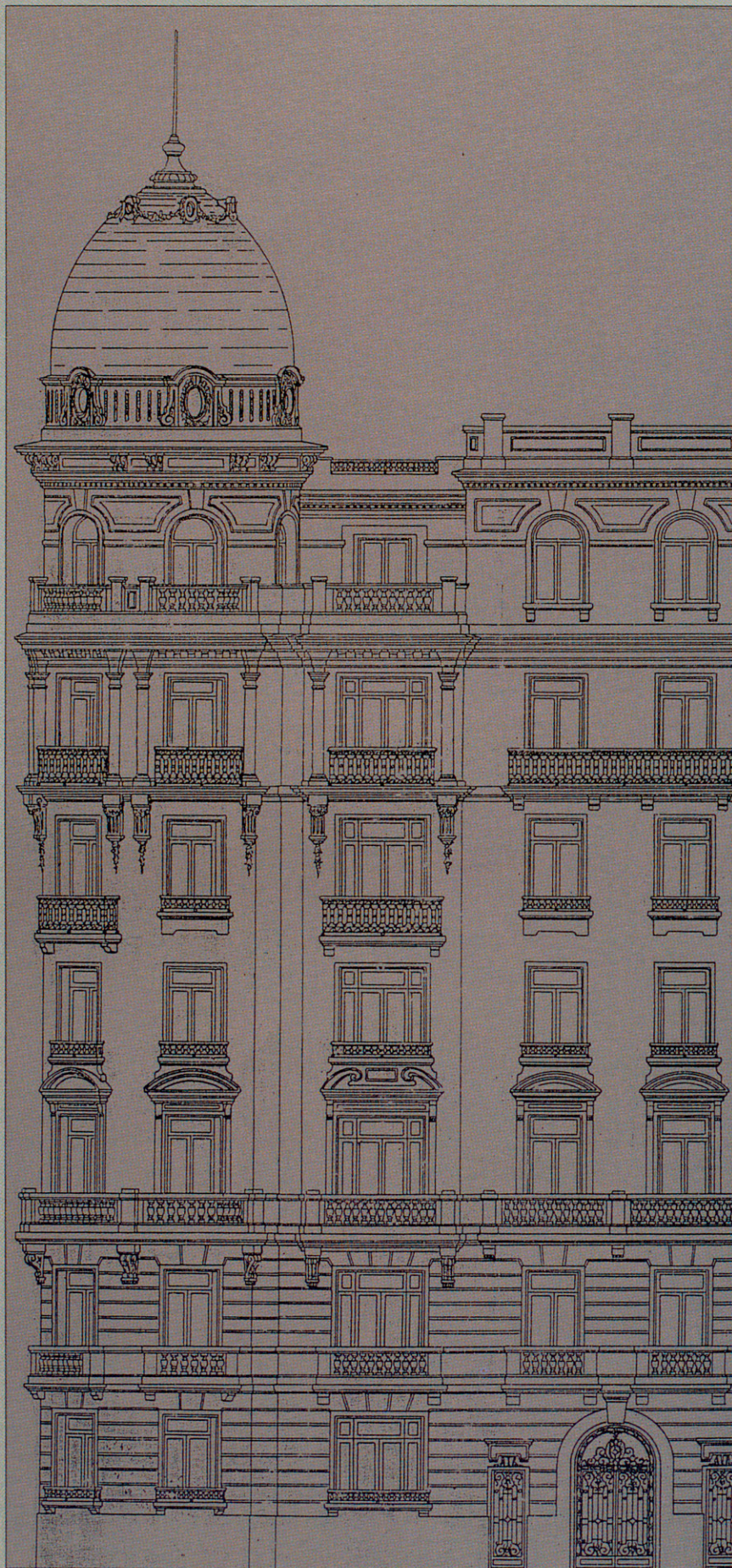
Comissió de Tria i Eliminació pugui efectuar una avaluació adequada i decidir la conservació o eliminació d'un document determinat, necessita una descripció detallada de la sèrie documental objecte d'avaluació. Aquesta descripció, l'executen els òrgans administratius responsables de la gestió. L'imprès que s'utilitza és lliurat per la Comissió —a través de l'oficina de l'Arxiver en Cap— quan és sol·licitat per dependències administratives. Junta-ment amb l'imprès, s'adjunten unes instruccions que faciliten la manera d'omplir-lo.

A l'Acta de la Comissió del dia 3 de desembre del 1992 —i donant compliment a la norma catortzena de les Normes Reguladores de l'Organització i Funcionament dels Sistema Municipal d'Arxius, es va aprovar el *Manual de Procediment per a la tramitació de les propostes d'avaluació i tria de la documentació municipal*. Aquest manual recull, per escrit i amb detall, el procediment operatiu per a l'execució de l'avaluació i tria de la documentació municipal. És a dir, defineix el procediment a què s'han de sotmetre les propostes d'avaluació, tria o eliminació de documents, formulades pels caps i directors de dependències i sectors de l'administració municipal.

Aquest manual també pretén avaluar totes les sèries documentals municipals abans de transferir-les a l'Arxiu Municipal.

D'aquesta manera, estalviarem temps, esforços i diners abans de decidir què farem amb les sèries documentals: les conservem?, les eliminem?, en fem una tria?... En aquest cas la Comissió de Tria i Eliminació ofereix un cop de mà.

Ramon Alberch
M. Carme Farré
Carme Martínez
Lina Ubero
Arxiu Municipal

Casa al carrer Balmes 301-303, cantonada amb Sant Elies. Any 1935. Arxiu Administratiu de Barcelona.

Gitanos i Rumba al Raval

El multiculturalisme s'ha de palesar, continuament, en accions en què dialoguin i es relacionin cultures diverses.

L'experiència, portada a bon port pel Centre Cívic Drassanes, és un bon exemple per conèixer. El treball d'aquest centre amb un grup de gitanos barcelonins del Portal —al barri del Raval—, vehiculat a través de la Rumba Catalana, s'ha concretat en una associació i la vivència d'una cultura diferent en el mosaic de cultures urbanes.

Si Barcelona ha estat el bressol de l'anomenada Rumba Catalana, el Raval és el marc on la música autòctona —paia i gitana— es va fusionar amb els ritmes originals del llunyà Carib. La barreja i el mestissatge, els elements transculturals i els processos de aculturació, tan propis de la nostra identitat cultural, van donar lloc al naixement d'un gènere: la Rumba Catalana.

Des de l'Edat Mitjana, en una de les set portes de la muralla que envoltava a Barcelona —actualment els carrers de la Cera i Sant Antoni Abat—, hi viu una col·lectivitat gitana. Han estat coneguts com «els gitanos rossos» o «els gitanos del Portal» i, a l'actualitat, formen part de la cultura dels qui anomenem gitanos catalans.

Històricament els seus oficis van ser el de tractant de bestiar, especialment cavalls, i la ferreria. Oficis que desenvolupaven a la plaça del Padrò on hi havia un mercat important.

Modernament s'han dedicat a la confecció i la venda de roba, al reciclatge de ferralla i, un col·lectiu significatiu, a la música.

Se senten totalment arrelats a aquest barri i conserven moltes tradicions de la cultura gitana, tot i que el sedentarisme i la relació amb la cultura paio, amb què mantenen una excel·lent relació, ha fet que alguns d'aquests costums es perdessin.

La importància de la família, el respecte a la gent gran i el seu rol important dins la comunitat, el ritual dels casaments o el respecte als morts són costums molt arrelats entre la comunitat gitana.

Tot va començar amb un dinar

Des que es va inaugurar el Centre Cívic Drassanes —21 de març del 1.991— un dels nostres

objectius prioritaris era potenciar i cristal·litzar les diferents iniciatives culturals que sorgien, sintetitzant-les amb estratègies de difusió i formació cultural.

Una de les realitats socials i culturals més innegable és la de tot un seguit de gitanos catalans que habiten a la zona nord del Raval.

Tot va començar en un dinar. Vaig plegar de treballar i vaig anar a dinar a una pizzeria del carrer de la Cera. L'amo em coneix de ser client i de treballar al Centre Cívic i suposo que això li va donar empena per asseure's a la meua taula i proposar-me d'ajudar un grup de joves gitanos catalans a fer música. Rumba Catalana, evidentment!

Aquesta proposta em va permetre posar-me en contacte amb la població gitana del carrer de la Cera i dels voltants. Vaig mirar de solucionar la seva demanda original tot cercant un lloc per poder assajar —va ser un altell de la mateixa pizzeria— i vam arribar a l'acord que un gitano es responsabilitzaria dels joves músics, i el que Centre Cívic organitzaria dues actuacions, amb publicitat impresa, per donar-los a conèixer. Aquest acord potenciava el mitjà —la Rumba Catalana—, cosa que va possibilitar posar-nos en contacte amb aquesta comunitat.

El primer concert, el van fer a la mateixa pizzeria, al carrer de la Cera, l'espai habitual de trobada de la comunitat. Va ser un èxit d'assistència, —més de 125 persones—, la majoria gitanos catalans i familiars dels músics.

D'aquesta manera vaig entrar en contacte amb aquesta comunitat. Era l'inici del procés d'apropament.

Amb la segona actuació preteníem que el col·lectiu gitano conegués el Centre Cívic de prop i

"La barreja i el mestissatge, tan propis de la nostra identitat cultural, van donar lloc al naixement d'un gènere: la Rumba Catalana."

"Des que es va inaugurar el Centre Cívic Drassanes, un dels nostres objectius prioritaris era potenciar i cristal·litzar les diferents iniciatives culturals que sorgien."

"Al carrer de la Cera es van produir uns esdeveniments que enfortirien, i alhora consolidarien, l'estratègia: la comunitat gitana ens va demanar informació, assessoria i suport."

"Ens van convocar a una reunió per iniciar el procés d'articulació i d'organització de la Unió Gitana del Carrer de la Cera."

que es desplaçés, de la zona nord del Raval, a la zona sud —on està el Centre Cívic—. Per aquest motiu, el mes de juliol vam organitzar la segona actuació a la terrassa del centre. Vam fer una festa i vam aprofitar per retre un homenatge íntim a Camarón, mort recentment aquelles dates. Més de cent cinquanta gitano van assistir a aquesta actuació. De mica en mica, anàvem guanyant-nos la confiança de diferents persones de la comunitat gitana i vam començar a parlar tímidament de donar més continuïtat al tema de la Rumba Catalana i, fins i tot, de cercar un petit local perquè els joves poguessin assajar.

Durant l'estiu olímpic, tots aquest comentaris anaven madurant. La tendència cultural de la ciutat ens afavoria perquè, si durant l'estiu del 1.991 els ritmes calents van ser la música de moda, durant el del 1.992, i fruit de les actuacions a les cerimònies olímpiques i paralímpiques, la Rumba Catalana guanyava reconeixement i prestigi. Després de les vacances, al carrer de la Cera es van produir uns esdeveniments que enfortirien, i alhora consolidarien, l'estratègia.

La comunitat gitana ens va comentar el seu desig de tenir un local com a punt de referència i trobada per poder desenvolupar les seves activitats. Volien informació, assessoria i suport. Vam assumir aquesta demanda articulant-la entorn la proposta d'organitzar una associació i, a partir d'aquí, va començar la idea de crear la Unió Gitana del Carrer de la Cera.

Hi van assistir vuitanta gitano de la zona, que representaven els diferents sectors de la comunitat i van escollir la junta per votació. L'acceptació de la idea que es presentava, així com la possibilitat de tenir un local propi, els va il·lusionar molt i va crear el clima òptim necessari per desenvolupar tot el projecte.

Després d'aquesta assemblea, la junta i els gitano amb més inquietuds, ens van convocar a una reunió per iniciar el procés d'articulació i d'organització de la Unió Gitana del Carrer de la Cera i veure, alhora, quines activitats podrien realitzar. El Centre Cívic es va convertir en l'equipament municipal que donava suport i assessorament i en coorganitzador del programa d'activitats «Els Gi-

tanos del Portal. El Raval i la Rumba». Aquesta reunió va ser el veritable *take-off* del projecte.

La Junta Directiva es va posar en contacte amb altres associacions gitanes per veure com estaven organitzades. I, així, ens vam reunir amb la Junta Directiva de la Unió Gitana de Gràcia i amb persones pertanyents a altres associacions gitanes. El Centre Cívic assumia el rol d'assessor d'aquesta dinàmica.

També vam establir contactes amb la Unió Romaní, federació gitana d'àmbit estatal que té la seu a Barcelona, perquè ens donés assessoria i informació. Cal dir que el seu suport i la seva opinió sobre les diferents situacions que s'anaven produint va ser molt important per desenvolupar el Cicle.

Ja teníem el primer pas de la Unió Gitana en marxa.

Definim els objectius

La nostra estratègia va ser emfasitzar la presentació de la Unió Gitana del carrer de la Cera en tota la ciutat. Això ompliria de satisfacció la comunitat i, alhora, faria que s'impliquessin fent pinya com a coorganitzadors en un

projecte socio-cultural i donar, d'aquesta manera, una imatge diferent del col·lectiu i del barri.

Si un casament gitano dura tres dies i s'assabenta tot el barri, la presentació de l'Associació havia de durar dos messos perquè s'assabentés tota la ciutat. Conjuntament, vam endegar una pluja d'idees per veure quin ventall de possibilitats teníem. Des del Centre Cívic vam realitzar el disseny d'un Cicle Cultural amb uns objectius cada vegada més definits.

El que calia ara era fer una lectura organitzativa de totes les propostes i objectivar-les.

Els objectius-marc del cicle cultural «Els Gitano del Portal. La Rumba del Raval» van ser:

—Mostrar a la ciutat una realitat cultural i social que ha estat arrelada històricament al barri del Raval i que, a l'actualitat, és un dels elements identificadors i definitoris.

—Aprofundir en la línia de vincular el Centre Cívic Drassanes a les diferents realitats del Raval i a la heterogeneïtat cultural que existeix des de la perspectiva de la difusió i formació cultural i potenciar el nivell d'implementació de l'equipament i

dels diferents projectes i serveis dins el territori.

—Prestigiar els conceptes de Rumba, Raval, gitano catalans i Centre Cívic a partir d'un cicle cultural que, dimensionat a escala de barri, ofereix una realitat cultural a la ciutat des de la perspectiva de la multiculturalitat i amb un ampli ventall de propostes amb un adequat nivell qualitatiu.

—Donar suport, des del Centre Cívic Drassanes, a la Unió Gitana del carrer de la Cera i als seus promotors per enriquir el teixit associatiu del Districte i per fomentar i potenciar una realitat cultural a partir del propi col·lectiu que la representa. En aquesta línia aniria el fet de tirar endavant la creació de la Unió Gitana del Carrer de la Cera amb un local propi, que fos el seu centre de reunió i trobada i on poguessin desenvolupar activitats i serveis per a la població afiliada a l'Associació.

Dissenyem les activitats

Les activitats havien de donar a conèixer un col·lectiu ric en iniciatives, plenament situat en una ciutat com Barcelona, plural i sensible, que enforteix una opció

de mestissatge cultural i que reconeix la pluriculturalitat com un factor de creixement i enriquiment de l'ésser humà.

La música és, arreu, un vincle per mantenir i donar a conèixer la cultura d'un poble. En aquest cas, la Rumba catalana també ho és, però potser, en ser la part més comercial i popular, de vegades no té aquest reconeixement explícit. Tanmateix, era important dissenyar altres activitats que no fossin estrictament musicals i que facilitessin les interaccions entre les persones i, per tant, entre païos i gitano i on es contemplessin, realment, altres valors i realitats.

La inauguració es va realitzar al Centre Cívic Drassanes el 30 d'octubre del 1992. Va tenir molt d'èxit i hi van assistir més de dues-centes persones, sobretot gitano catalans, que vam omplir totalment la Sala d'Actes del Centre.

Les activitats es van concretar en:

Escola de Rumba: Primeres figures d'aquest estil musical, tots «olímpics», veïns del Raval i membres de la Unió Gitana del Carrer de la Cera, ens

"La nostra estratègia va ser emfasitzar la presentació de la Unió Gitana del carrer de la Cera en tota la ciutat."

"La música és, arreu, un vincle per mantenir i donar a conèixer la cultura d'un poble."

"El futur es canalitza cap a la consolidació de la Unió Gitana del Carrer de la Cera."

"Amb aquest Cicle Cultural hem articulat i hem vinculat, a través del Centre Cívic Drassanes, una estratègia d'actuació que permet potenciar els elements culturals identificadors del territori."

van ensenyar què és la Rumba Catalana. Les «assignatures» eren percussió, palmes, ball i guitarra. Tots els professors treballen normalment amb Peret i la seva qualitat està demostrada. Aquesta activitat es va desenvolupar al Centre Cívic.

Sopars-tertúlia:

Totes les cultures tenen en la gastronomia un dels seus exponents més significatius. Les tradicions, la història, els mitjans, la realitat són elements que van configurant, a través del temps, uns plats i unes actituds culinàries que reflecteixen un poble. Vam realitzar quatre sopars-tertúlia a la Pizzería l'Àvia, al bell mig del carrer de la Cera i, per tant, al cor del territori habitat per la comunitat gitana.

Amb aquesta activitat volíem combinar els conversadors, com a reis de la festa, amb la gastronomia, font exquisida del paladar, tot coincidint amb les audicions musicals comentades per analitzar el passat present i futur de la Rumba, el seu significat i fer demostracions en directe. Els sopars-tertúlia van tractar els orígens cubans de la Rumba, els orígens de la Rumba Catalana a

Barcelona, els gitanos catalans i la realitat del teixit associatiu gitano. Als sopars-tertúlia, conduïts per personal especialitzat —antropòlegs, representants d'associacions i entitats, experts en ritmes calents i Rumba...—, van participar per igual gitanos i païos.

Actuacions:

Tractant-se d'un cicle cultural amb gitanos i rumbes, no podien faltar les actuacions en directe. Diverses actuacions de rumbes ens van mostrar la seva música i la seva evolució a través del temps. No preteníem obtenir un perfil d'activitat basat en l'espectacle en si, sinó mostrar una música al barri on va néixer, on viu, i on evoluciona, amb els seus protagonistes per possibilitar el diàleg en directe. El grup de joves que assajaven a la Pizzería l'Àvia es van presentar al públic fent quatre actuacions amb el nom artístic de «Rumba Nois» i van estar apadrinats per diferents músics de primera fila com són Chipén, Rumbat, Los Amaya, Ramonet, i Chacho.

Les actuacions es van realitzar als bars London i Ciutat Vella, els quals van acollir la iniciativa

amb molta il·lusió i des d'on van obtenir un gran ressò.

Cinema:

El setè art, el cinema, ha donat visions distintes de la realitat històrico-cultural dels gitanos. Ens semblava interessant poder enriquir el Cicle amb la projecció de pel·lícules que deixessin constància d'aquesta aportació cultural. Vam poder veure «Los Tarantos», una imatge concreta dels gitanos de Barcelona, amb la coincidència que alguns dels protagonistes encara viuen al Raval. També vam veure la trilogia gitana de Carlos Saura formada per les pel·lícules «Bodas de Sangre», «Amor Brujo» i «Carmen». Aquestes projeccions es van fer al Bar London.

Festa de Cloenda:

Arribat aquest punt, calia fer un acte de cloenda amb ressò i potència suficient, que servís per aconseguir fons econòmics per finançar l'arranjament dels locals de la Unió Gitana i que fos, al mateix temps, un acte de cloenda a l'alçada de tot el Cicle. Ens vam inventar un Festival de Rumba Catalana amb totes les persones que havien organitzat i col·laborat a fer possible la realització

del Cicle. La recaptació es destinaria a pintar, moblar i decorar els locals de l'Associació. Així doncs, vam organitzar un macroconcert com feia temps no s'havia vist a Barcelona.

Era molt important encertar a l'hora d'escollir el lloc. Ens vam decidir per la Sala de Festes Apolo per tres raons fonamentals. La primera, perquè és un lloc que, tradicionalment, han utilitzat els gitanos per a les seves festes de casament. La segona raó és que té un aforament limitat i, per tant, relativament fàcil de controlar. I la tercera raó és que està molt a prop del barri del Raval. Una sala amb suficient «sabor» i caliu per crear l'ambient adequat.

Per finalitzar, i amb el suport de la Unió Romani, van editar, amb format de diari, articles d'opinió i recerca sobre els gitanos i les pròpies activitats del Cicle. Aquesta iniciativa va ser el fruit d'un taller de periodisme que vam realitzar i que va aplegar tot un seguit de professionals de diferents disciplines —antropòlegs, animadors sòcio-culturals, educadors especialitzats, periodistes, geògrafs, filòlegs— que, juntament amb usuaris i

membres de la Unió Gitana, van confeccionar tots els articles.

El futur

En definitiva, van assistir més de dues mil persones a les vint-i-dos activitats que cristal·litzaven en una iniciativa conjunta entre els diferents agents socials i culturals —persones i entitats— que viuen al Raval. Vam aconseguir l'objectiu de no centralitzar totes les activitats al Centre Cívic, sinó que vam aconseguir realitzar-les als espais habituals de trobada de la població, a locals on habitualment es fan altres activitats culturals, i potenciar elements d'interacció amb el territori.

El futur, evidentment, es canalitza cap a la consolidació de la Unió Gitana del Carrer de la Cera. De fet, aquest és el llegat que ens deixa aquest Cicle Cultural. En aquests moments, gaudeixen d'un local propi on es troben. Els avis hi juguen a cartes, els infants hi tenen joguines, hi han posat màquines de begudes i de cafè, i ja pensen en un projecte d'activitats per l'any 1993 i la manera d'aconseguir subvencions de les diferents administracions públiques. Tanmateix, també pen-

sen a realitzar activitats conjuntes amb el Centre Cívic. La propera activitat que volem proposar és participar en la romeria gitana que es fa a la Camarga (França) entre altres coses.

Amb aquest Cicle Cultural hem articulat i hem vinculat, a través del Centre Cívic Drassanes, una estratègia d'actuació que permet potenciar els elements culturals identificadors del territori i, així, fomentar i recolzar les entitats i les associacions del Raval tot mostrant una realitat cultural a la ciutat. Una realitat que existeix i que, sovint, ens sorprèn pel seu potencial, la seva riquesa i la seva vitalitat.

Paco Pérez
Centre Cívic Drassanes

La ronda de Dalt al seu pas per Nou Barris

La ronda de Dalt, al seu pas per Nou Barris, va aixecar polèmica. I forta.

Tot sembla indicar, però, que el debat ha servit per buscar solucions que satisfan tothom.

Des de Nou Barris ens expliquen el final de la polèmica, amb les obres ja finalitzades.

Amb la finalització i l'habilitació de la ronda de Dalt al seu pas per Nou Barris, sembla que ha conclòs una polèmica que ha estat suportada, no tan sols per les reivindicacions veïnals, sinó també pels aspectes teòrics que finalment van quedar dilucidats en l'evidència de l'obra construïda.

La informació disponible parla de longituds del traçat, de superfícies pavimentades o enjardinades, de sectors coberts i descoberts, d'equipaments diversos i, aquesta vegada —com en molts altres casos—, les xifres i les dades no reflecteixen la complexitat dels processos tècnics, econòmics o polítics que, les administracions que hi han intervingut, han hagut de seguir per concloure l'obra amb èxit. Sens dubte que, en el gran esforç que ha representat aquesta obra, el mèrit principal correspon al mateix Ajuntament de Barcelona, en aconseguir implicar l'Estat i la Generalitat en aquest joc complicat «a tres».

A la dificultat especialment crítica de resoldre els aspectes financers de l'operació cal afegir-hi la de fer comprendre als interlocutors tècnics les diferències conceptuals que existeixen entre una via interregional que —com en una intervenció de cirurgia major— talla i passa a través de l'entramat urbà, i la concepció, ben diferent, de l'Ajuntament. Aquesta concepció pretenia evitar la fricció provocada per aquest tallament. Per sort, aquesta proposta es va imposar. Els tècnics i executius municipals responsables de la idea i del control de l'obra, han desenvolupat conceptes que, ara com ara, semblen obvis, però que, en aquell moment, no semblaven tan clars als seus interlocutors institucionals.

"Amb la finalització i l'habilitació de la ronda de Dalt al seu pas per Nou Barris, sembla que ha conclòs una polèmica."

Un centre per a avis i per a joves connecta Canyelles i La Guineueta.

**"Verdum i Roquetes
comparteixen, en un mateix
àmbit, activitats, problemes i
reivindicacions."**

al seu pas per
Nou Barris

"Amb la finalització
i l'habilitació de la ronda
de Dalt al seu pas per Nou
Barris, sembla que ha conclòs
una política."

Conceptes desenvolupats en l'obra

La concepció considerava les rondes com una estructura de relació entre les xarxes regionals i locals, comptant amb els distints escenaris que travessa.

Aquí, el concepte escenari, també és un concepte complex ja que inclou no només aspectes relacionats amb el medi físic, sinó que, en el cas de Nou Barris, contempla el component socio-cultural present i la seva història que han estat factors clarament condicionants en la materialització dels dissenys. El cultivador de flors del Prat que duu la seva mercaderia al mercat de Vilassar i que utilitza la ronda de Dalt com a connexió directa intrarregional, no té els mateixos interessos de desplaçament que un veí de Roquetes o de Prosperitat. El gran mèrit d'aquesta obra ha estat aconseguir que els interessos d'ambdós —en sentit ampli— siguin compatibles.

Per a les rondes es van establir unes condicions de disseny que permeten absorbir part del trànsit entre barris i entre centre i perifèria i van alleugerir considerablement la càrrega de trànsit de vehicles pel centre.

Alliberar-se de les solucions de disseny establertes com a esquemes a priori, que busquessin la homogeneïtat com a objectiu i que assumissin la problemàtica d'una realitat diversa, amb geometria i seccions de resposta també diversa i que minimitzessin l'impacte ambiental era un més dels objectius que es pretenia acomplir.

Un altre tema era superar la irrupció violenta d'aquesta megastuctura i convertir-la en un element vertebrador, que lligués —pas a pas— una estructura tan

Un centre obert a la informació.

desmembrada com la que tenia Nou Barris abans de l'execució de les rondes.

Què s'ha guanyat a Nou Barris?

Nou Barris reflecteix la materialització d'aquests conceptes anti-model en els trams de la ronda que estan entre el Nus de la Trinitat i el Nus de la Meridiana. Només es conserven com a fixos els carrils laterals o troncats que assegurin la capacitat de la via. Pel que fa a les solucions de cobertura, que uneixen el teixit urbà local, van canviant, sense altre compromís que assegurar una

resposta apropiada a la variabilitat contextual.

A les lloses del sector Canyelles-Guineueta, la proposta es recolza bàsicament en el recurs d'un nexu arbrat o enjardinat entre dos barris: la Guineueta, amb una estructura cristal·litzada, en procés de renovació profunda de la seva urbanització i dels seus espais lliures entre els blocs, a través d'una forta i continuada inversió municipal que es preveu concloure el 1994-95. Al flanc de Canyelles, les obres d'execució del parc Central, que envoltaran el Centre de Manteniment, ofereixen l'establiment, a la banda de

Com estem
de cultura
a Barcelona?

"Com en molts altres casos,
els aspectes físics reflecteixen
o acompanyen una història
social i reivindicativa
distinta."

Departament

L'arquitectura s'ha pensat molt.

la muntanya, d'una continuïtat en el tractament dels espais oberts i la ruptura de l'aïllament.

Els canvis i els ajustaments successius en el traçat del II Cinturó, fins a la seva versió definitiva del 1962, van consolidar el traumàtic seccionament del barri del Verdum.

La solució d'alternar un equipament esportiu obert i aparcaments de superfície, és una solució que, a través de propostes pràctiques, ha aportat l'adequació d'una superfície que ha conduït a ignorar l'existència, uns quants metres més avall, d'una via de sis carrils i una capacitat per cent

trenta mil vehicles al dia. La connexió que s'estableix en aquest tram assegura, amb una adaptació adequada, la continuïtat —ara més real— del parc de la Guineueta cap a la muntanya.

A la intersecció del traçat combat de la ronda amb el carrer de Jaume Pinent/Joaquim Valls, la cobertura de la llosa arrenca amb dos estructures prefabricades fetes amb elements molt contundents i poques obertures verticals completades amb lluernaris. Una, està destinada a Casal d'Avis i, l'altra, a Casal de Joves. La seva utilització actual té uns criteris més flexibles perquè, aquestes

dues peces, tenen un valor que excedeix el seu propi valor constructiu o funcional, per situar-lo com a punt de trobada de dos barris que, gairebé des del seu naixement, van viure separats per avenc profund. Verdum i Roquetes comparteixen, en un mateix àmbit, activitats, problemes i reivindicacions.

Aquesta llosa es prolonga, amb enjardinament i una zona d'aparcaments, fins a la cruïlla de la ronda amb la Via Júlia i el carrer d'Aiguablava, rematant i finalitzant l'eix urbà que s'inicia a la plaça Lluchmajor i que, transformat, continua a l'obra del carrer Aiguablava.

La capacitat estructural de les seccions variables de la ronda es demostra finalment en la solució tranquil·la de la llosa entre el carrer Fanals i el carrer Palamós. Es tracta d'una làmina arbrada i enjardinada que ajunta dos barris, Prosperitat i Trinitat Nova, absolutament diferents en la configuració de la seva trama i el grau de consolidació de la seva estructura edificada. Com en molts altres casos, els aspectes físics reflecteixen o acompanyen una història social i reivindicativa distinta. La resposta projectual no pretén, ni pot, resoldre les diferències, només acompanya amb el fet d'establir un nexa físic entre dos extrems que, avui dia, s'ajunten en un espai que dóna continuïtat a la trama i que sustenta una possibilitat per a la comunicació entre els ciutadans de Nou Barris.

Juan Pablo Jaroslavsky
Districte de Nou Barris

JORDI CALAFELL

Com estem de cultura a Barcelona?

Cultura és la paraula del 93 a la ciutat de Barcelona.

Ara, la cultura. Aquest és un projecte, a mitjà i llarg termini, no gens fàcil. Perquè cal equilibrar molt bé la cultura dels productes que, en aquest camp, ofereixen les grans institucions i petites entitats de la ciutat, de cada barri.

És en l'equilibri, la intercomunicació i l'acció conjunta d'aquests dos pols —de vegades sense cap relació— que la cultura de la ciutat creix i es fa quotidiana.

El pol de la cultura de barri demana més atenció. Més suport.

Anna Abella

Districte de Sant Martí

Crec que a escala de ciutat no hi ha una política coherent, tot i que hi ha campanyes —el Grec, festes de la Mercè— que suposen un esforç institucional important i un impacte social que les fa emblemàtiques. Però aquest esforç no té continuïtat en una programació al llarg de tot l'any, més descentralitzada, més propera al ciutadà, més representativa de la seva realitat quotidiana, més vital, que sigui l'element de coherència i potenciador del pols vibrant dels carrers, les places i els barris.

La celebració dels Jocs Olímpics ha aportat a la ciutat una imatge de capital mediterrània, innovadora, dinàmica i vital.

Crec que tots plegats hauríem de treballar perquè aquesta sensació es consolidés, i no acabar amb el neguit que tot plegat ha estat un miratge amb què hem enlluernat tot el món i nosaltres mateixos.

Paco Pérez

Centre Cívic Drassanes

Aquests últims anys han significat el procés de transformació de la ciutat. És el moment de donar incentius i d'invertir en les persones i en la cultura. Barcelona, sortosament, torna a ser una ciutat amb una riquesa i un dinamisme cultural molt elevat. Un pacte de ciutat entre creadors, agents econòmics i socials i els ens públics ajudaria a racionalitzar el paisatge i a cercar-hi elements rectificadors, cosa que facilitaria en molts casos determinats un accés millor a la cultura, així com consolidar el vitalisme

creador de la ciutat, superant situacions de crisi alhora que es convertiria en un pol d'atracció cultural a escala europea. Hi ha un excés de consum cultural passiu, i ara seria el moment d'equilibrar-ho amb una oferta cultural més participativa, en què els barris i els seus equipaments culturals siguin els protagonistes.

Pep García

Districte de Sants-Montjuïc

Parlar de cultura a Barcelona és parlar de privilegi. No tant pel fet que es compti amb més o menys infraestructures —això ja no té massa importància en un món televisat i on la Lufthansa comença a reventar preus—. El privilegi consisteix en tot allò que la ciutat té, però que és impossible de veure o de traslladar.

Els qui vivim a Barcelona ja ho sabem prou.

Xavier Bobi

Centre Cívic Sant Martí

A primer cop d'ull es fa evident un distanciament entre la «gran» cultura i l'«altra» cultura, aquella que, dia a dia, omple els carrers, els cafès, els tallers d'associacions i centres cívics, les biblioteques de barri, les escoles d'adults, els polisportius, els locals d'assaig, els esbarts, els grups de teatre...

En una ciutat com Barcelona, plena de diversitat social i cultural, els gestors, els animadors i, en definitiva, els responsables de la difusió d'això que anomenem cultura, no només hem d'apostar per un «crescendo» d'imaginació —eina fonamental que acompanya tota producció cultural— sinó

OTI

J. CALAFELL

que també hem de reivindicar aquella dotació de recursos que faciliten la creació, l'apropament i la difusió cultural. D'aquesta manera, podrem continuar parlant de la cultura de la solidaritat, la comunicació, la participació i la diferència en cada racó de Barcelona.

Antoni Camps

Àrea d'Afers Socials i Joventut

Quant a productes de consum cultural, molt bé. És molt important i de gran qualitat, l'actual programació de teatre, música, exposicions... En canvi, considero que encara són insuficients els recursos i estratègies destinades a potenciar i crear públic. I, també són escassos, els que es dediquen a la iniciació i al foment d'interessos culturals, en tots els sectors de població.

M. Teresa Ocaña

Museu Picasso

Barcelona és sinònim de tradició i avantguarda cultural.

Penso, tanmateix, que a partir d'ara s'han d'aprofundir i consolidar les estructures culturals i fugir dels plantejaments d'aparador perquè Barcelona esdevingui, realment, una ciutat culta.

Jordi Reynés

Centre Cívic La Sedeta

Estem en un moment que no es pot desapropiar, un moment en què temes que poden preocupar la ciutadania, els vivim cada dia: el medi ambient, la solidaritat amb els altres, la violència intolerant, la ciutat multicultural...

Un moment molt bo per avançar, si pensem que la cultura exigeix barreja, contrast, discussió. Un bon moment per fer-se sentir a les ciutats, als espais on viu la gent, espais on es fa la història de cada dia. Hauríem d'aprofitar la ciutat com a espai pedagògic.

Haurem de tenir cura, però, d'homologar què volem dir amb cultura. Cultura com a història del cada dia? Cultura com a producte de consum? Cultura a partir de les transformacions econòmiques?

Ull viu! Pensem que la cultura es desenvolupa en un cos social, un cos amb perturbacions: l'envelliment de la població, els problemes de xenofòbia, degradació del medi ambient...

Hauríem d'adreçar la nostra tasca cap a l'elaboració de plans i estratègies que ens permetin adreçar-nos a entitats, empreses i col·lectius que facin propostes d'interès ciutadà. No ens d'oblidar tampoc de mantenir i de modificar si cal la xarxa d'equipaments culturals.

Jaume Lluís Claverol

Centre Serveis Personals
Bon Pastor

Alguna cosa està canviant en el concepte de cultura. En primer lloc, estem entenent que la cultura no és una cosa que organitzen alguns i d'altres consumeixen, sinó que és un procés obert en tots els aspectes.

En segon lloc, cal dir que Barcelona està dins d'una xarxa d'interrelació de la cultura i les cultures, el qual ens enriqueix de forma extraordinària. Si sabem assimilar i compartir aquest enriquiment, que va tenir el seu màxim esplendor durant els Jocs Olímpics, haurem fet de la cultura un

patrimoni natural de la humanitat que, lluny de distanciar els pobles, els faria més rics.

Antonio Fernández

Àrea d'Afers Socials i Joventut

Si acceptem que un dels indicadors bàsics per mesurar el nivell cultural és l'assistència als museus, i ho comparem amb el fet que, el museu més visitat de la nostra ciutat és el museu del Barça, podem deduir quines són les inquietuds culturals dels barcelonins.

Crec que cal fer un esforç important en l'educació dels infants envers la cultura, més que no la programació d'actes culturals que, ara com ara, només interessin una minoria.

Mercè Mestre

Districte de Sarrià-Sant Gervasi

"M'exalta el nou i m'enamora el vell". Amb aquestes paraules del nostre poeta J. V. Foix vull expressar la meva opinió sobre l'interrogant que planteja aquest debat.

Disposem i podem gaudir d'un patrimoni cultural ben arrelat i, alhora, tenim el repte engrescador de rendibilitzar-lo, taient-ne uns fruits que han d'anar més enllà de les nostres fronteres.

Miquel Lumbierres

Àrea de Cultura

Tenim la sort de viure en una ciutat amb una llarga tradició cultural, a la qual, el pas dels anys i dels diferents moviments artístics, han deixat un pòsit ben sig-

nificatiu. Avui, l'oferta cultural cada cop és més àmplia. Des de l'Administració estem impulsant l'acabament de grans infraestructures culturals, tals com la renovació del Palau Nacional —seu del Museu d'Art de Catalunya—, el Nou Museu d'Art Contemporani de Barcelona, l'Auditori de Música, la Sala B del Mercat de les Flors i el suport al projecte del nou Teatre Lliure, que possibilitaran que la cultura tingui els espais adequats on desenvolupar-se i que, alhora, estigui més a l'abast de tothom. També, el suport al desenvolupament cultural sorgit de diferents sectors de la vida artística i associativa ha generat que la col·laboració entre l'Administració, els professionals i els artistes sigui cada cop més estreta.

Marta Clari

Districte de Nou Barris

Hauríem de dir «cultures». Barcelona no n'és una de sola. Hi ha la ciutat com a capital, la que veu el turisme; hi ha la dels barris; la de sempre; la dels joves; l'elitista...

Moltes manifestacions i esdeveniments culturals amb diferents matisos segons l'angle des d'on es miri. Símbol de riquesa.

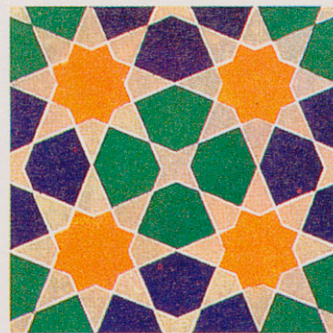
El que és cert és que, aquest últim quinquenni, hi ha hagut una recuperació i una normalització en l'expressió de tot això. Una suma d'esforços assumits per tothom, societat civil i administració.

JAUME SOLER

JORDI CUIXART

JAUME SOLER

La ciutat sempre és notícia. Continuament hi ha iniciatives que es transformen en projectes. I acaben en equipaments i activitats.

La vida municipal, segons sembla, a Barcelona no està en crisi. Continua a bon ritme d'acció a tots els indrets de la ciutat.

La nostra amanida de notícies està configurada per tot un seguit d'actes i temes d'interès ciutadà, com els mosaics que la il·lustren.

«Una ciutat: Barcelona» a Can Deu

Fins al març d'enguany, al Centre Cívic Can Deu se celebra el curs «Una ciutat: Barcelona» que imparteix la historiadora Dolors Marin, amb la presència d'especialistes en diferents temes.

El curs, organitzat per la Regidoria de Promoció i Relacions Cíviques, tractarà temes tan interessants com la geografia general de Catalunya, la Barcelona medieval, els segles XVI i XVII, l'objectiu americà, qui som i d'on venim els barcelonins, la guerra civil i la postguerra.

L'Artesà premiat pels crítics d'art

El Centre Cívic l'Artesà de Gràcia ha estat guardonat amb un dels premis de la desena edició de l'Associació Catalana de Crítics d'Art, la corresponent al 1992.

El premi ha estat concedit a la secció d'Espais Alternatius pel suport que l'Artesà ha donat a la recerca plàstica, per la seva trajectòria continuada i per la qualitat dels cicles d'art contemporani que hi tenen lloc.

El premi de l'ACCA per a l'Artesà ha coincidit pràcticament amb l'inici del vuitè Cicle d'Art Contemporani que es desenvoluparà a l'Artesà durant tot l'any present amb un total de deu exposicions.

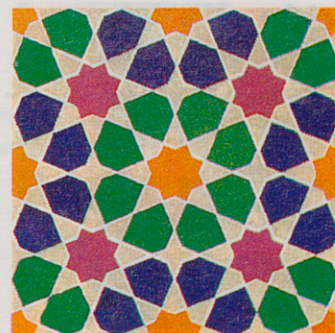
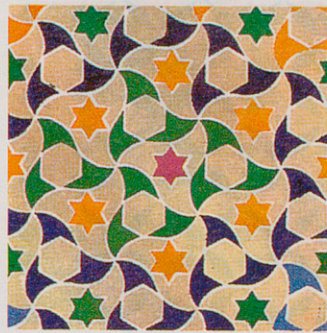
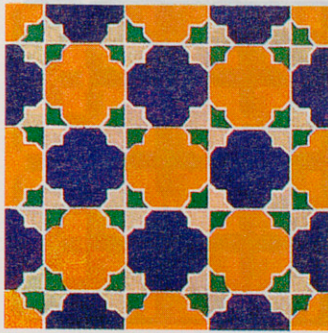
De Masia a Biblioteca

L'antiga masia Can Rosés es convertirà en la Biblioteca Popular del Districte de Les Corts. La masia, que conserva la fesomia exterior restaurada, allotjarà la biblioteca que, des de l'any 1986, està provisionalment al Centre Cívic Can Deu.

La Biblioteca Can Rosés és un edifici amb planta baixa i dues plantes superiors que ocupa 987 metres quadrats d'edificació en una superfície de 402 metres quadrats. Can Rosés era una antiga casa pairal de Les Corts que data de l'any 1900, tal com s'indica en un epígraf de la façana. Els esgrafiats de la façana principal són pre-noucentistes i s'inspiren en el segle XVIII català. Entre aquests hi ha un rellotge de sol i a la cornisa hi ha un motlluratge calat neogòtic. Aquest és un dels equipaments que ha obtingut la ciutat i el Districte de Les Corts com a càrrega urbanística de l'anomenada «Illa d'or» que està duent a terme l'empresa Winterthur.

Cada divendres, música clàssica

Cada divendres, a dos quarts de vuit, la Casa Elizalde, juntament amb les Joventuts Musicals, organitza el V cicle de Joves Intèrprets: Queentet, M. Luisa Regaña —piano—, Trio Unda Maris, Robert Armengol, Anna Roqué, Marina Gurdjia, Ludmila Kogteva i Lourdes Pavia són els intèrprets que es poden escoltar i veure durant el mes de març.

Objectors i guerra a Bòsnia

Tres objectors de consciència que fan la Prestació Social Substitutòria en serveis de l'Ajuntament han col·laborat en les tasques d'ajut que es duen a terme als camps de refugiats bosnians a Croàcia. Juntament amb onze objectors de la Universitat Autònoma, han estat presents al camp de Pula, a la regió d'Àustria. Aquesta iniciativa s'inscriu en les activitats d'ajut a Bòsnia, i a la seva capital Sarajevo, que desenvolupa l'Ajuntament. És la primera vegada que objectors de consciència, que es van oferir voluntaris a fer-ho, realitzen la prestació social substitutòria a l'estranger.

Allau de congressos i congressistes

Els cinquanta-quatre congressos i seminaris professionals que se celebraran enguany a Barcelona faran que el nombre d'assistents, un total de 47.000 participants, superi de set mil persones la xifra de membres de la família olímpica que va venir a la ciutat el 1992. 160 dels 365 dies de l'any tindran alguna activitat congressual. Bona part d'aquesta activitat es concentrarà a l'estiu, i es calcula que entre els mesos de juny, juliol i agost, sumant els participants en certàmens firals i els turistes, l'ocupació hotelera a Barcelona pot arribar a tenir els mateixos índexs que durant els Jocs Olímpics.

Seguim visitant Barcelona

Després de l'èxit obtingut amb el programa «Visita la Barcelona del 93», la Regidoria de Promoció i Relacions Cíviques ha posat en marxa «La transformació de la ciutat: 1888-1929-1992», una nova iniciativa per descobrir els canvis que ha experimentat la ciutat arran dels esdeveniments de l'últim segle. El programa, concretament, ofereix un passeig per les empremtes que han deixat a Barcelona l'Exposició Universal del 1888, l'Exposició Internacional del 1929 i els Jocs Olímpics del 1992. Les rutes, un total de tres de diferents, es fan diàriament i els caps de setmana, i el seu preu, 500 pessetes, inclou les explicacions d'un informador i la guia «Barcelona al teu aire».

Grups i gent gran tenen descomptes. Apunteu-vos-hi trucant al 265 57 57.

Nous aparcaments dissuasius

Barcelona ja compta amb dos aparcament dissuasius, és a dir, aparcaments on es pot deixar el cotxe abans d'entrar directament a la ciutat i que compten amb bones connexions mitjançant el transport públic. Aquests nous aparcaments, situats a la Vall d'Hebron i la plaça de les Glòries, amb mil i vuit-centes places respectivament, són els dos estacionaments de dissuasió propers al centre més grans d'Europa. La seva estratègica situació, al costat de la ronda de Dalt i de la Gran Via, permet l'intercanvi entre vehicle privat i metro.

Nit bruixa a la plaça del Diamant

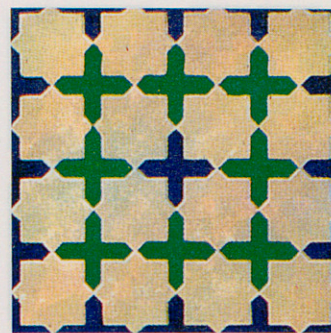
L'ex-vila de Gràcia, tan feta a les festes populars, va celebrar el 23 de febrer una «revetlla mallorquina» amb foguerons i música a la plaça del Diamant. Era la primera vegada que la gent i la tradició mallorquina traslladaven una celebració ancestral a Barcelona. Sa Pobla, una vila del nord de Mallorca, celebra des del 1365 el ritual de la «Revetlla de Sant Antoni», una nit embruixada que ens arriba com una ambaixada de voluntat agermanadora.

La festa va començar a la seu del Districte, on van ser rebuts els viatgers. Tot seguit es va fer una ballada de boleros a la plaça de la Virreina i una menjada de torrades, botifarrons i sobrassada.

010 bimilionari

El servei d'informació del Teletèfon 010 va rebre gairebé dos milions de trucades durant el 1992. Aquesta és la xifra més alta enregistrada fins ara des que es va posar en marxa el servei.

L'evolució de les consultes ateses pel 010 en els últims anys ha estat de 1.379.764 el 88, 1.318.595 el 89, 1.619.260 el 90 i 1.873.576 el 91.

Mira per tu

Durant la primera setmana de març i coincidint amb el Dia de la Dona Treballadora, la Casa Elizalde acull l'exposició «Dones i qualitat de vida» que organitza el Centre d'Informació i Recursos per a les dones. Distribuïda en diversos àmbits, l'exposició aborda diferents temes relacionats amb les dones joves —de quinze a vint-i-cinc anys— i les adultes —de quaranta a seixanta anys—.

Pel que fa a les dones joves, els àmbits fan referència a l'embaràs inesperat, a les malalties de transmissió sexual, salut mental, treball, drogues... Els àmbits per a les dones adultes tracten de la contracepció, la menopausa, les relacions interpersonals, el càncer de mama, l'ús del temps...

Taller de reproducció fotogràfica per a la gent gran

L'Espai de Fotografia Francesc Català-Roca amplia la seva oferta d'apropament a la fotografia ara destinada a la gent gran. Es tracta del Taller de Reproducció fotogràfica i Acabats, el qual ofereix la possibilitat de recuperar fotografies antigues, fer còpies a partir de negatius, clixés o de les mateixes fotografies. També s'hi pot aprendre a presentar-les en àlbums, marcs, etc. Les inscripcions s'han de fer als Casals d'avis del Districte de l'Eixample.

Polisportiu a l'Espanya Industrial

A primers de març s'obrirà al públic el Polisportiu del parc de l'Espanya Industrial. Aquest equipament, que durant els Jocs va acollir les proves d'halterofília, obrirà les seves portes i posarà les instal·lacions a disposició dels abonats, una vegada enllestides les obres de condicionament. El polisportiu disposa d'una piscina coberta de 25 per 12,5 metres, dues sales per a les activitats físico-esportives, sala de musculació i un servei de sauna. A més, s'organitzaran activitats específiques com ara aeròbic, jazz, dansa i altres. El recinte també compta amb una pista polisportiva amb graderia per a ús d'entitats i col·lectius que ho sol·licitin. La gestió d'aquest equipament és a càrrec del Secretariat d'Entitats de Sants, Hostafrancs i La Bordeta.

Qui estigui interessat a abonar-s'hi es pot dirigir a les oficines del polisportiu, al parc de l'Espanya Industrial.

Enterrament de la sardina

El dia 24 de febrer té lloc l'enterrament de la sardina al Mercat de Sant Antoni, un lloc cèntric on l'aixopluc està garantit en cas de pluja. L'acte seguirà el mateix criteri que anys anteriors: es convocarà el seguici fúnebre —al mercat de la Boqueria—, compost per totes les vídues dels mercats. S'acompanyaran les restes del Carnaval fins al mercat de Sant Antoni, on es llegirà el Testament i, finalment sardinada popular.

Més aparcaments a Sants-Montjuïc

Les previsions incloses en el Pla d'Aparcaments 92-97, pel que fa al Districte de Sants-Montjuïc, es van fer realitat. El darrer 13 de gener, l'Alcalde Maragall va posar la primera pedra de l'aparcament del carrer de Vilardell, al barri d'Hostafrancs, que construeix la Societat Municipal d'Aparcaments i Serveis SA.

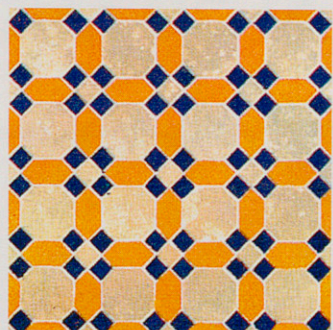
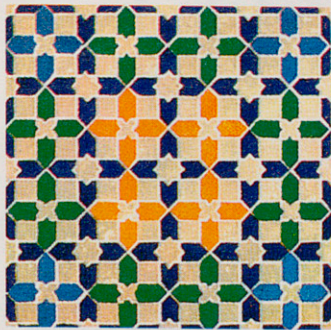
Després de la seva aprovació en el Ple de la ciutat, es podran iniciar les obres dels aparcaments de Joan Güell/Miracle, el de la plaça de l'Olivereta i també, si hi ha empreses interessades en el projecte, el que permetrà el cobriment de la ronda del Mig, entre la carretera de Sants i l'avinguda de Madrid.

El conjunt d'aquestes actuacions, juntament amb l'aparcament de l'hotel «Barcelona Plaza», farà de la carretera de Sants —carrer de Sants i el de la Creu Coberta—, a més del carrer comercial més llarg d'Europa, la via més ben dotada d'aparcaments.

Uretroplàstia total a l'Hospital del Mar

A finals de gener s'ha realitzat, a l'Hospital del Mar, una intervenció d'uretrotplàstia tota. Aquesta operació, que es va fer amb una tècnica nova, va ser realitzada per l'uròleg Josep M. Gil Vernet.

La intervenció d'uretrotplàstia, la van poder seguir els estudiants, des de l'aula de la Facultat de Medicina de l'Hospital del Mar, a través d'un circuit tancat de televisió instal·lat de forma permanent entre els quiròfans i una de les aules.

joj ab elerT

Concurs de poemes i narracions a Horta-Guinardó

El Districte d'Horta-Guinardó convoca novament el Concurs de Poemes i Narracions Breus, que enguany arriba a la tretzena edició. Hi poden participar totes aquelles persones que visquin o que treballin al Districte d'Horta-Guinardó, sense límits d'edat. Només cal tenir una mica de vocació literària i animar-se a participar-hi. Les obres que es presentin al concurs han d'estar escrites en català. Tothom qui estigui interessat a presentar-se al concurs pot informar-se a la seu del Districte d'Horta-Guinardó, a la ronda del Guinardó 49 o bé trucant al telèfon 433 03 03.

Casal Infantil Pati Llimona

Des del mes de setembre de l'any passat està obert el Casal Infantil Pati Llimona. Substitueix el Casal del Vidre que va funcionar durant nou anys a la plaça Reial.

El Casal Infantil ocupa la segona planta del Palau del Correu Vell i ofereix distintes activitats a tots aquells nens i nenes del Gòtic que tinguin entre 4 i 12 anys i ganes de passar-se-la bé. Tallers, ludoteca, natació, psicomotricitat, sortides urbanes i colònies són algunes de les activitats que s'hi realitzen.

La inscripció és oberta tot l'any. Per a informació i inscripcions dirigiu-vos al carrer Correu Vell, 5.

«Nevipens Romani»

Aquest és el títol de la capçalera del diari que edita el Taller de Periodisme organitzat pel Centre Cívic Drassanes dins del cicle: «Els gitanos del Portal». En aquest cicle, que va contribuir de forma exemplar a donar a conèixer als barcelonins la cultura dels gitanos del Raval, no només s'han pogut escoltar conferències i ballar rumbes, sinó que també s'ha editat aquest número del «Nevipens Romani» (Notícies gitanas) —revista quinzenal de defensa dels Drets Humans, contra el racisme i la discriminació— dedicat als gitanos del Raval.

Catalans il·lustres a la Vila Olímpica

L'Alcalde Maragall va inaugurar el gener passat catorze carrers de la Vila Olímpica. Onze d'aquests carrers duen noms de catalans il·lustres per la seva tasca a les arts i les ciències i que, com va dir l'Alcalde, representen la generació més sàvia. Els carrers inaugurats són el del Doctor Aiguadé, Bisbe Climent, Jaume Vicens Vives, Salvador Espriu, Joan Oliver, Frederic Mompou, Arquitecte Sert, Rosa Sensat, Joan Miró, Doctor Trueta, de la Marina i les places de Pau Vila i Tirant Lo Blanc. D'aquesta manera es ret homenatge a una generació que va viure totes les dificultats, totes les guerres, la dictadura i l'exili.

Funcionaris escriptors

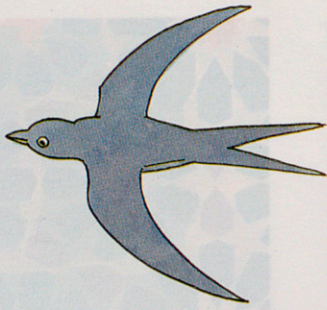
El senyor Miquel Boj, de la Direcció del Mercat de la Boqueria, i el senyor Josep M. Conill, funcionari a Organització i Mètodes, ens han fet arribar els seus textos literaris. Gràcies. Els hem llegit a gust. I buscarem la manera de publicar-ho. L'únic problema és l'adaptació a les nostres seccions. Però hi posarem imaginació i voluntat. D'acord?

Concurs fotogràfic Primavera 93

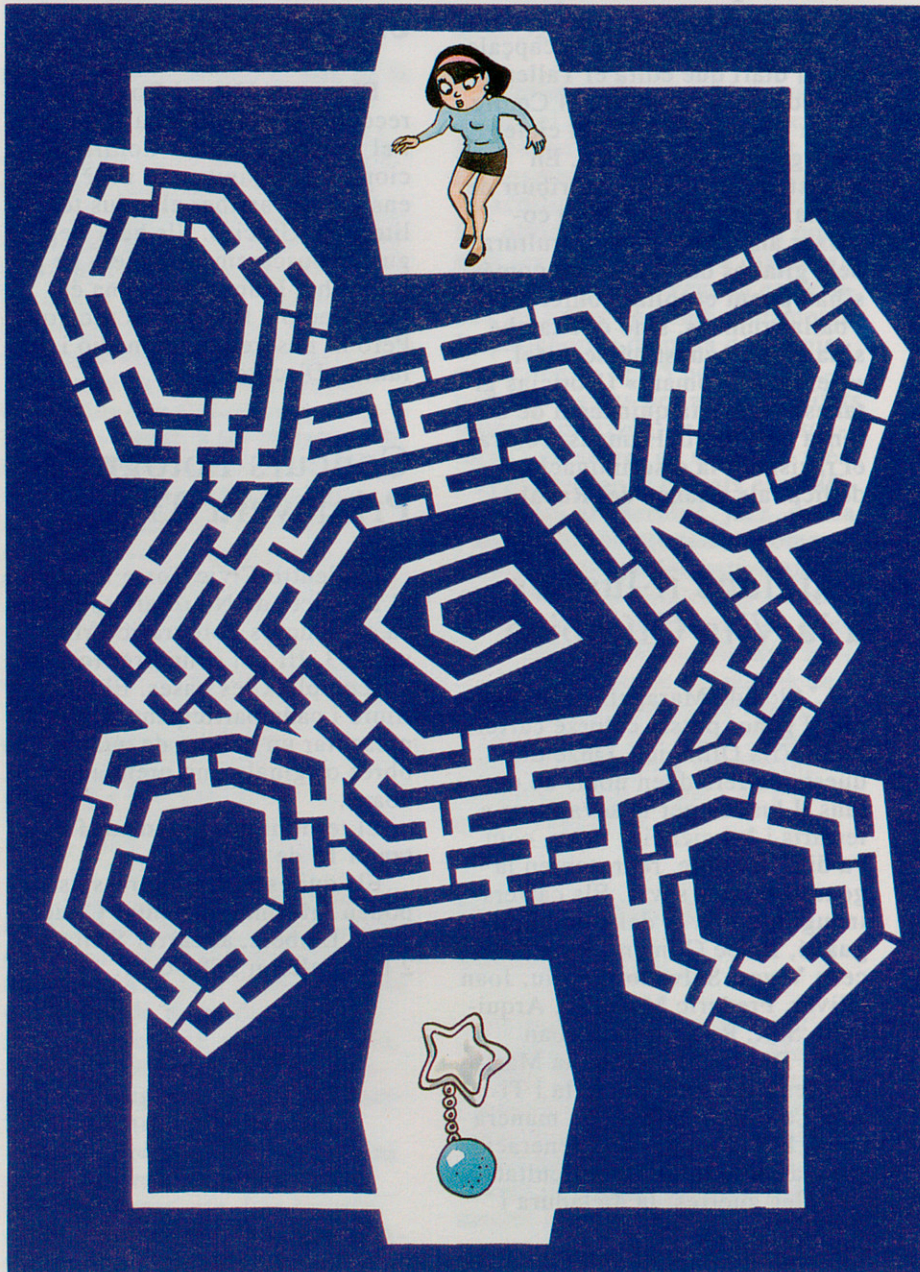
El Centre Cívic Torre Llobeta, al Districte de Nou Barris, convoca el Concurs fotogràfic Primavera 93. Hi pot concórrer tothom, si aconsegueix les bases. El tema és lliure i cada participant hi podrà presentar un màxim de quatre obres originals i no premiades abans.

El termini de lliurament finalitza el 15 de març.

Els qui estigueu interessats us podeu informar al Centre Cívic Torre Llobeta, al carrer Santa Fe 2 bis. Telèfon 358 56 14.

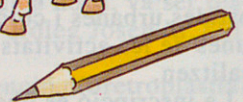
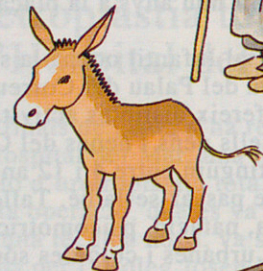
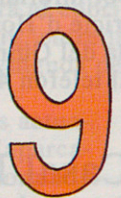
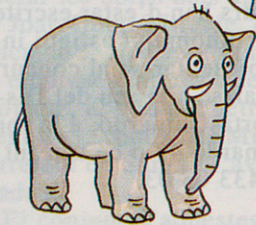
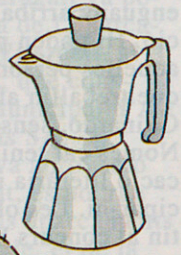

PER ON HAURÀ DE PASSAR LA LOLITA PER RECLIPERAR L'ARRACADA ?

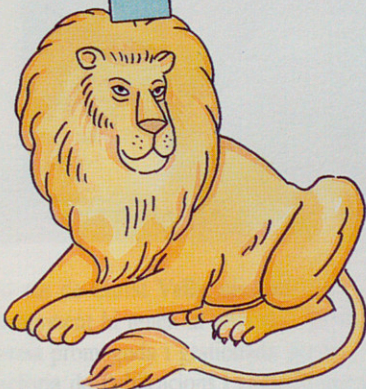
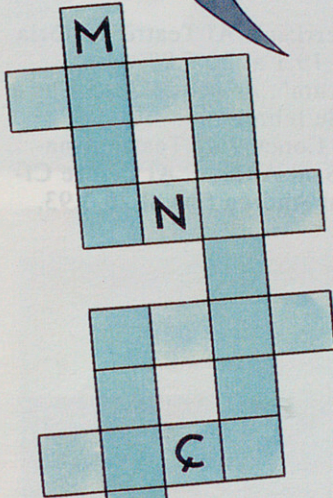
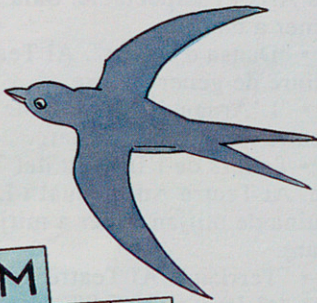
PICANYOL

AMB LES INICIALS
DELS NOMS
D'AQUESTS DIBUI-
XOS, ES POT FOR-
MAR EL NOM D'UN
CARRER DE
BARCELONA.

Carrer de Barcelona: València (Vi, arracada, llapis, elefant, nou, cafeteria, iaia, ase)
Mots encruats: Horitzontals: Toro, ànec, lleó, puça.
Verticals: Mona, llug, oreneta.

SABRIÉU OMLIR
AQUESTS MOTS
ENCRELIATS AMB
NOMS D'ANIMALS ?

COM ES DIU CADA PERSONATGE ?

1 EN FRANCESC,
EN SERGI I
L'ESTEVE
PORTEN
ULLERES.

2 JO
PORTO
LENTS
DE
CONTACTE.

3 EN JORDI,
EN ROC I
EN SERGI
PORTEN UN
JERSEI NEGRE.

4 EN SERGI,
EN JAUME,
I L'ESTEVE
PORTEN
BIGOTI.

5 EN JORDI,
L'ESTEVE
I EN ROC
PORTEN
PARAIGUA.

6 ELS QUE PORTEN
CORBATA SÓN
EN JAUME, L'EN-
RIC I L'ESTEVE.

7 EN SERGI,
L'ENRIC, EN
JAUME I L'ES-
TEVE PORTEN
AMERICANA.

8 ELS QUE PORTEN
UNA BOSSA SÓN
EN JAUME, EN
ROC I EN PAU.

PICANZOL

Personatges: 1- Jaume. 2- Jordi. 3- Enric. 4- Pau. 5- Sergi. 6- Francesc. 7- Roc. 8- Esteve.

Agenda de Cultura

- Selecció de la Col·lecció Permanent de la Fundació. A la Fundació Tàpies fins al març del 1993.
- Exposició del Departament de Pintura de l'Escola Massana. A la Capella de l'Antic Hospital tot gener i febrer.
- David Hockney. Pintures. Al Palau de la Virreina Espai 2 fins al 28.2.93.
- "Un elefant als llimbs". Obra de Carles Pazos. Al Centre d'Art Santa Mònica fins al 15.3.92.
- Homenatge a Joan Barbeta. Pintures i dibuixos. A la Casa Elizalde fins al 21.2.93.
- Wifredo Lam. Obres sobre paper. Al Centre Cultural de la Fundació "La Caixa" del 21.1 al 21.3.93.
- José Maldonado i Aureli Ruiz. A la Sala d'Exposicions Poblenou.
- "Fourgerons du Vodou": Escultures sobre metall d'Haïti. A la Galeria d'Art de l'Institut Francès fins al 5.3.93.
- Pintures i dibuixos 1976-1992. Selecció d'obres de Carlos Méndez. A la Sala d'Exposicions del Banco Bilbao-Vizcaya fins al 6.3.93.
- Mitja Tusek. Bloc de fragments. A l'Espai 13 de la Fundació Miró del 18.2 al 21.3.93.
- Süterlin in Barcelona. A la Galeria el Manantial del 25.2 al 2.4.93.

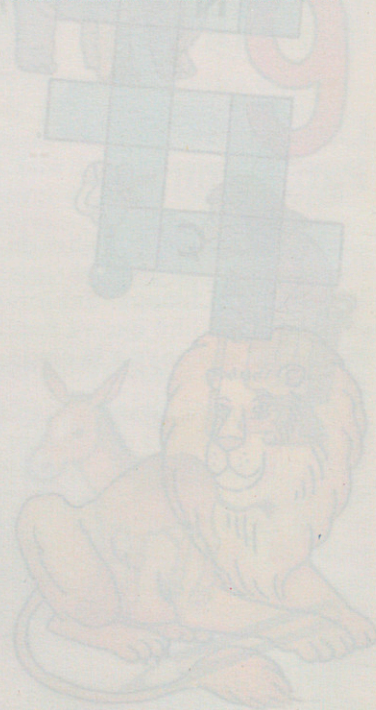
- Picasso. El Tricorn. Al Museu Picasso.
- "600 milions d'anys de Viatge Submarí". Al Museu de la Ciència fins al març del 93.
- "La Cultura Indígena Australiana. Al Museu Etnològic a partir del gener del 93.
- Danny Lyon. Fotografies 1959-1990. A la Sala Catalunya de la Fundació "La Caixa" del 9.2 al 28.3.93
- "Plató de Cinema". Al Museu de Cera fins al juny del 1993.
- "Monument a la Televisió. Paisatges Final Segle XX". A la Virreina. Espai II fins al 14.3.93.
- "Ça c'est la France". Exposició de tires de còmic. A l'Institut Francès. Espai II fins al 5.3.93.
- "Textura, Forma i Color". A la Casa Golferichs fins a l'11.3.93.
- "L'objecte i l'exposició. Límit entre presència i representació". A la Capella de l'Antic Hospital tot febrer i març.

Temporades:

- Temporada Gran Teatre del Liceu. Al Liceu fins al 30.6.93.
- Palau 100. II Temporada de Concerts 1992-93. Al Palau de la Música fins al 9.6.93.
- VIII Temporada d'Euroconcert. Al Palau de la Música fins al 19.5.93.
- Temporada de Concerts de la Banda Municipal de Barcelona. Al Centre Parroquial d'Horta, a Cotxeres de Sants i al Centre Cívic Can Felipa fins al 16.5.93.
- "Tradicionàrius '93". Al Centre Cívic l'Artesà del 15.1 al 2.4.93.
- V Cicle de Joves Intèrprets (II Part). A la Casa Elizalde del 15.1 al 30.4.93.
- Cicle Diumenges al Palau. Al Palau de la Música fins al juny.

Teatre:

- "Historias del Molino". A El Molino fins al març.
- Lectures Dramatitzades, Poesia i Música. Al centre Urbà de les Arts i l'Espectacle. Sala 3 de gener a març
- "Dansa d'Agost". Al Teatre Lliure de gener a març.
- "L'Arnau és Formidable". Al Teatre Arnau fins al març.
- Tallers de l'Institut del Teatre. Al Teatre Adrià Gual i La Cuina de mitjan gener a mitjan març.
- "Terrífic". Al Teatre Victòria des del 19.1 al 30.6.93.
- "Scum". Al teatre Goya fins a finals de febrer.
- Vè Concurs de Teatre Amateur a Sant Andreu. Al Centre Cívic Sant Andreu fins al 28.3.93.

La Llibreria de la Ciutat Vella

Promoció de Ciutat Vella SA

• Al cor de Ciutat Vella, els llibres de l'Ajuntament hi tenen la seva veu. És una llibreria promoguda i gestionada per la Regidoria de Publicacions i pensada per poder-hi passar una bona estona, per fer-hi una pausa tonificant, abans de retrobar el brogit de la Rambla. I, naturalment, és el lloc on podreu mirar i remirar sense pressa el contingut d'unes prestatgeries que apleguen una oferta editorial que us sorprendrà.

• Llibres d'art, catàlegs de museus i de grans exposicions, col·leccions populars com *Diàlegs de Barcelona*, revistes i publicacions especialitzades..., totes les edicions municipals són al vostre abast en una exhibició que pot desvetllar-vos temptacions vehements de lectura o idees per a l'obsequi intel·ligent que us cal fer.

• A més a més, el local disposa d'una rebotiga que s'obrirà aviat a un seguit d'activitats culturals diverses (mostres bibliogràfiques i d'il·lustradors, presentacions editorials, etc.) preferentment relacionades amb el món del llibre. Des d'ara, la Llibreria de la Ciutat Vella vol ser casa vostra.

La Rambla, 81
Tel. 412 20 28

La Llibreria de la Ciutat Vella

Ajuntament de Barcelona